

**UCHWAŁA NR XIII/54/2015
RADY POWIATU W GOŁDAPU
z dnia 28 sierpnia 2015 r.**

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia
oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Goldapskim
na lata 2015-2021**

Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 17 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 595 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwała się Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Goldapskim na lata 2015-2021 w brzmieniu określonym załącznikiem do uchwały.

§ 2

Rada Powiatu dokonuje oceny realizacji Programu w każdym roku kalendarzowym, nie później niż do końca pierwszego kwartału roku następnego.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Leszek Retel

Załącznik do Uchwały Rady Powiatu w Gołdapi
Nr XIII/54/2015 z dnia 28 sierpnia 2015 r.

**POWIATOWY PROGRAM
PROMOCJI ZATRUDNIENIA
ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY
W POWIECIE GOŁDAPSKIM
NA LATA 2015-2021**

Lipiec 2015

Wstęp	2
Rozdział I Analiza lokalnego rynku pracy	4
1. Wprowadzenie	4
2. Poziom i stopa bezrobocia	5
3. Struktura bezrobocia	10
3.1 Bezrobotni z prawem do zasiłku	11
3.2 Kobiety	12
3.3 Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	12
3.3.1 Bezrobotni do 25 lat	13
3.3.2 Bezrobotni powyżej 50. roku życia	14
3.3.3 Długotrwale bezrobotni	14
3.3.4 Niepełnosprawni	15
3.3.5 Nowe grupy bezrobotnych	16
3.4 Mieszkańcy terenów wiejskich	17
3.5 Bezrobotni według wykształcenia	17
3.6 Bezrobotni według stażu pracy	19
3.7 Bezrobotni według wieku	20
4. Oferty pracy oraz aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	21
5. Podsumowanie	26
Rozdział II Cele, działania oraz przewidywane efekty	27
Rozdział III Monitoring i sprawozdawczość	41
Zakończenie	42

WSTĘP

Opracowanie „Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy”, zwanego w dalszej części dokumentu Programem, jest wykonaniem postanowień art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.), zgodnie z którym, wśród priorytetowych zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wymienia się opracowanie i realizację programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Niniejszy Program łączy się ściśle z przyjętą przez Radę Powiatu w dniu 24 kwietnia 2014 r., „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gołdapskim na lata 2014-2020”.

Program jest dokumentem informującym o tym, jak polityka zatrudnienia w powiecie gołdapskim odpowiada na wyzwania wynikające z priorytetów, celów i wytycznych szerszych dokumentów programowych, określających kształt europejskiej, krajowej i regionalnej polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich. Wszystkie działania założone w niniejszym Programie i przewidziane do realizacji, odpowiadają jednemu z trzech priorytetów dokumentu pt. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Chodzi tutaj o priorytet „Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu”, a więc wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia, zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. Na potrzeby monitorowania strategii „Europa 2020” zdefiniowano pięć celów głównych, natomiast realizacja Programu może przyczynić się do osiągnięcia dwóch z nich:

- wzrost wskaźnika zatrudnienia do poziomu 75% wśród osób w wieku 20-64 lat,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób.

Wymienione wyżej cele, przypisane Polsce w „Krajowym Programie Reform Europa 2020”, są następujące:

- osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 71%,
- zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Program jest zgodny również z celami określonymi w następujących dokumentach:

- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017,
- Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku,
- Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015.
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy”, na poziomie lokalnym, stanowi również realizację priorytetów w sferze społecznej, zawartych w Strategii Rozwoju Powiatu Gołdapskiego, a w szczególności działań na rzecz podniesienia jakości usług oferowanych przez urząd pracy.

Treść i struktura Programu określa preferowane projekty lokalne, kierunki działań, a także priorytetowe grupy adresatów ewentualnego wsparcia. Mając świadomość skali trudności związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych, a w szczególności dotyczących bezrobocia, które nadal jest jednym z najbardziej palących problemów mieszkańców powiatu gołdapskiego, przyjęto realizację Programu na lata 2015-2021. Horyzont czasowy realizacji Programu wykracza nieco poza okres obowiązywania „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gołdapskim”. Wynika to z doświadczenia, które pozwala przypuszczać, że najprawdopodobniej rok 2021, jako pierwszy po zakończeniu perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020, znów okaże się okresem przejściowym z powodu braku zatwierdzonych dokumentów, w oparciu o które można będzie w pełnym zakresie aktywizować klientów PUP. Ponadto zgodnie z zasadą n+2, która jedną z podstawowych reguł zarządzania finansowego funduszami pomocowymi Unii Europejskiej, ostatnie konkursy dotacyjne będą rozstrzygnięte do końca 2020 roku, ale Unia pozwala na rozliczenie projektów najpóźniej na 2 lata od zamknięcia okresu dotacyjnego.

Realizacja Programu stanowić będzie rozwinięcie zapisów „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gołdapskim”, dotyczących aktywizacji rynku pracy i problemu bezrobocia. W latach następnych Program będzie kontynuowany po dokonaniu aktualizacji jego celów i działań, zgodnie z bieżącymi potrzebami lokalnego rynku pracy oraz kierunkami określonymi w europejskich i krajowych dokumentach programowych dotyczących rozwoju zasobów ludzkich. W tej fazie realizacji przyjęto dla Programu następujące cele:

1. Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych.
2. Wspieranie przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy w powiecie.
3. Tworzenie warunków dla rozwoju zasobów ludzkich w zgodzie z potrzebami rynku pracy.
4. Opracowywanie i wdrażanie programów wsparcia w zakresie wyrównywania szans na rynku pracy.
5. Wspieranie działań na rzecz mobilności zawodowej i przestrzennej osób bezrobotnych.

„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy” dla powiatu gołdapskiego, został opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi, we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i osobą zatrudnioną na Samodzielnym stanowisku ds. zdrowia i pomocy społecznej Starostwa Powiatowego w Gołdapi, a przedstawiony członkom Powiatowej Rady Zatrudnienia w celu wyrażenia opinii i wniesienia uwag.

ROZDZIAŁ I

ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

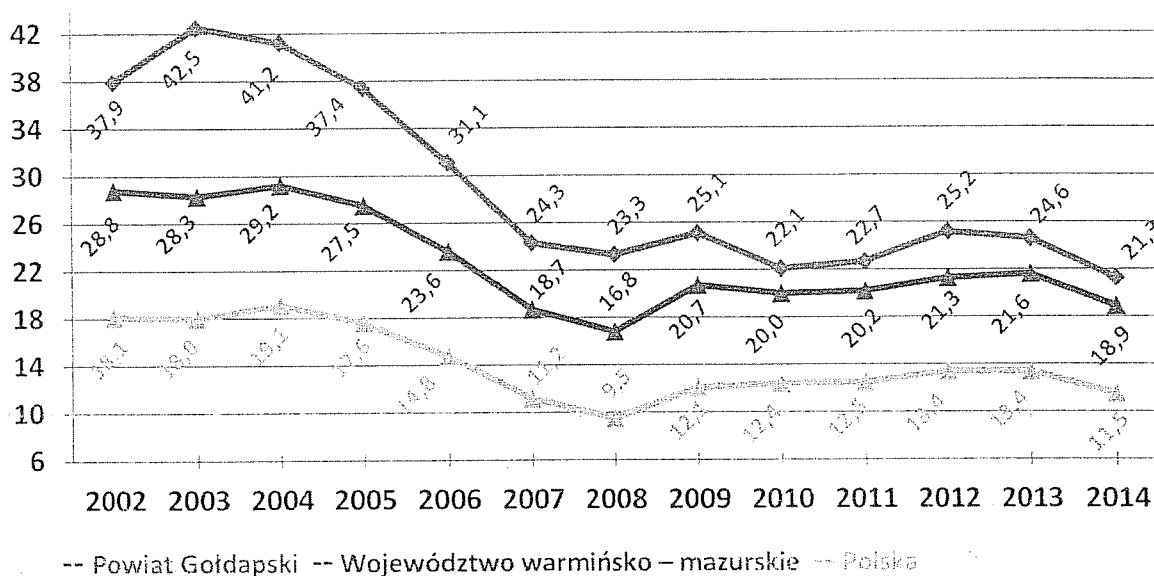
1. Wprowadzenie

Powiat gołdapski istnieje na mapie administracyjnej Polski od 1 stycznia 2002 r., powstał na mocy decyzji Rady Ministrów z dnia 31 maja 2001 r. Tworzą go 3 gminy: Gołdap, Dubeninki oraz Banie Mazurskie, które wchodziły w skład dawnego powiatu gołdapskiego, funkcjonującego od 1945 r. do 1 czerwca 1975 r. Powiat usytuowany jest na północno – wschodnim krańcu województwa warmińsko – mazurskiego, jednocześnie granicząc z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Od momentu utworzenia powiat zajmował niechlubne, czołowe miejsce zarówno w kraju, jak i województwie, ze względu na bardzo wysoką stopę bezrobocia. Sytuacja ta, oznaczająca trudności w znalezieniu pracy, wynikała w dużym stopniu z dominującego udziału rolnictwa i braku zatrudnienia na wsi, położenia powiatu na skraju europejskich powiązań gospodarczych, niskiej atrakcyjności inwestycyjnej dla kapitału zewnętrznego, co z kolei powodowało brak prężnych przedsiębiorstw mogących zatrudnić liczną załogę. Na sytuację na lokalnym rynku niekorzystnie wpłynęła likwidacja PGR-ów oraz innych przedsiębiorstw państwowych, a także procesy restrukturyzacyjne z początku lat 90. Chociaż od tych zdarzeń upłynęło już ponad dwadzieścia lat, ich skutki w dalszym ciągu są odczuwalne. Problemem mieszkańców powiatu gołdapskiego jest także utrudniony dostęp do źródeł finansowania, które umożliwiłyby uruchomienie własnego przedsiębiorstwa – wiele osób ma dobry pomysł na prowadzenie działalności gospodarczej, ale nie dysponuje środkami niezbędnymi do jej rozpoczęcia. Temat braku pracy często poruszany jest na najwyższych szczeblach władzy w państwie, stale gości w rozmowach w gronie rodziny, między sąsiadami i znajomymi, zwłaszcza na terenach, gdzie poziom bezrobocia jest wysoki. Źródło problemów tkwi również w osobach zarejestrowanych w PUP. Bariery w znalezieniu zatrudnienia jest brak umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Wiele osób nie ma pojęcia, jak wyszukiwać oferty pracy, jak rozmawiać z pracodawcą, by dobrze się zaprezentować i przekonać go do siebie. Liczna grupa klientów PUP nie ma motywacji do podjęcia aktywności zawodowej, bardzo widoczne jest to wśród długotrwale bezrobotnych. Osoby te nie pracują od kilkunastu lat, mają wieloletnie doświadczenie, ale nie wierzą we własne siły, spora grupa jest zniechęcona niepowodzeniami, nie widzi wyjścia z obecnej sytuacji. Dużym problemem jest brak lub posiadanie nieaktualnych kwalifikacji. Doskwiera on głównie młodzieży, długotrwale bezrobotnym oraz osobom po 45/50 roku życia. Grupa ta jest pomijana przez pracodawców właśnie ze względu na brak umiejętności i uprawnień. Bariery jest także brak doświadczenia zawodowego, ponieważ pracodawcy preferują zatrudnianie osób z doświadczeniem. Sytuacja kobiet jest jeszcze gorsza. Są one mniej dyspozycyjne, gdyż poświęcają więcej czasu na zajmowanie się domem i dziećmi. Obowiązki rodzinne często uniemożliwiają im powrót do aktywności zawodowej, zwłaszcza po przerwie spowodowanej urodzeniem dziecka.

2. Poziom i stopa bezrobocia

Przez kilka lat od momentu swego powstania, powiat gołdapski, ze względu na bardzo wysoką stopę bezrobocia, zajmował czołowe miejsce zarówno w kraju, jak i w województwie. Na przestrzeni lat sytuacja uległa znacznej poprawie – na koniec grudnia 2014 r. stopa bezrobocia była o ponad połowę niższa w porównaniu do okresu z początku funkcjonowania powiatu. Obrazuje to poniższy wykres.

Stopa bezrobocia w powiecie gołdapskim w latach 2002–2014 (stan na 31 grudnia)

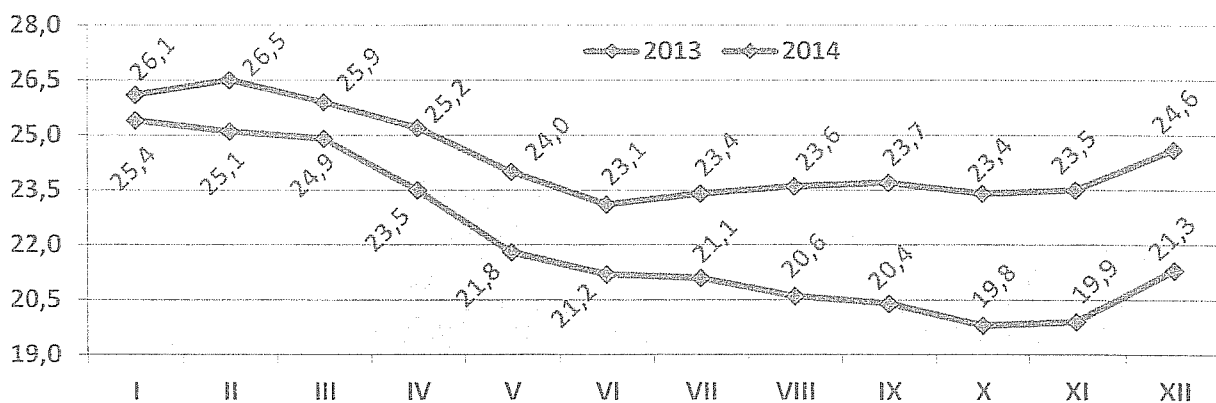

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano na koniec 2003 r. – było to aż 42,5%, co ściśle wiązało się z weryfikacją liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym (i liczby ludności aktywnej zawodowo), dokonaną na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego, który był przeprowadzony w 2002 r. W porównaniu do najniższego poziomu bezrobocia na koniec 2014 r., różnica wyniosła 21,2 punktu procentowego. W 2014 r. stopa bezrobocia w powiecie gołdapskim wahała się między 19,8 (październik) a 25,4 (styczeń) pkt. proc., różnica wyniosła 5,6 pkt. proc. Stopa bezrobocia i jej poziom nierozzerwalnie związany jest z wysoką liczbą osób zarejestrowanych w ewidencji PUP. Wykres wyraźnie pokazuje, że w powiecie odsetek bezrobotnych znacznie przewyższał ten rejestrowany w województwie i kraju. Obecnie różnica nie jest tak zastraszająca, jak było to np. w 2003 roku, ale mimo wszystko sytuacja jest o wiele gorsza (na koniec 2003 r. w powiecie stopa była o 24,5 punktu proc. wyższa w porównaniu do kraju i 13,3 punktu proc. – w porównaniu do województwa, podczas gdy na koniec grudnia 2014 r. różnica wyniosła odpowiednio: 9,8 oraz 2,4 punktu proc.). Stopa bezrobocia w powiecie gołdapskim, na koniec grudnia 2014 r., wynosiła 21,3% (na 31.01.2014 r. – 25,4%). Odsetek bezrobotnych w skali województwa warmińsko – mazurskiego wynosił 18,9%, natomiast w kraju – 11,5%. Powiat gołdapski znalazł się za pięćdziesięcioma jeden powiatami w kraju, a także za następującymi dziesięcioma powiatami w województwie: piskim (29,8%), kętrzyńskim (29,7%), braniewskim

(29,5%), węgorzewskim (28,1%), bartoszyckim (27,5%), elbląskim (26,0%), lidzbarskim (24,8%), działdowskim (23,5%), etckim (22,9%) oraz szczycieńskim (22,4%). W porównaniu do grudnia 2013 roku obserwujemy zjawisko zmniejszenia odsetka bezrobotnych o 3,3 punktu procentowego.

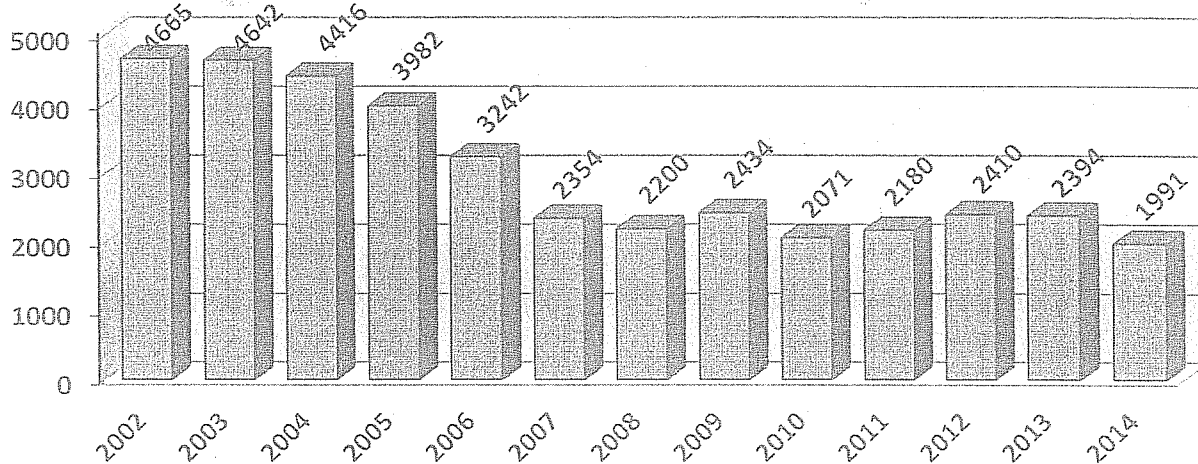
Stopa bezrobocia w powiecie gołdapskim w poszczególnych miesiącach 2013 i 2014 r.
(uwzględniająca korektę ogłoszoną na stronie internetowej <http://www.psz.praca.gov.pl>, dotyczącą stopy bezrobocia za okres: grudzień 2013 – sierpień 2014)

Źródło: www.psz.praca.gov.pl

Stopa bezrobocia i jej poziom nierozzerwalnie związane są z liczbą osób zarejestrowanych w ewidencji PUP.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Gołdapi w latach 2002-2014 (stan na koniec grudnia)

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01.

Jak pokazuje zamieszczony powyżej wykres, liczba klientów figurujących w ewidencji urzędu zmniejszała się sukcesywnie od 2002 r. do 2008 r. – była to dobra passa, które trwała od momentu utworzenia powiatu gołdapskiego. Rok 2009 okazał się gorszy, ponieważ nastąpił wzrost bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego. Był to jeden ze skutków kryzysu gospodarczego, panującego od 2008 r. w Europie i na świecie, który spowodował zwolnienia i spadek liczby ofert pracy zarówno w kraju, jak i za granicą. Rok 2010 zapisał się spadkiem liczby bezrobotnych, w latach 2011-2013 r. znów nastąpił wzrost zarejestrowanych, z kolei na koniec

notowano znaczny spadek liczby bezrobotnych (o 403 osoby w porównaniu do 2013 r.).
 c 2002 r. w rejestrze PUP w Gołdapi było zarejestrowanych 4665 osób, natomiast
 p 2014 r. – już tylko 1991 osób, co stanowiło 42,7% grupy bezrobotnych figurujących
 02 r. Różnica między najgorszym i najlepszym rokiem wyniosła 2674 osoby.

a koniec grudnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gołdapi zarejestrowanych było
 robotnych, w tym 1185 kobiet, a także 144 osoby posiadające orzeczenie o stopniu
 sprawności. W porównaniu do 2013 r., liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 403 osoby,
 t w porównaniu do stycznia 2014 r. – o 509 osób. Grupa kobiet figurujących w ewidencji
 ieszła się o 171 osób. Spośród ogólnej liczby bezrobotnych 60,1% (czyli 1197 osób,
 3 kobiet) stanowili bezrobotni zamieszkali na wsi.

Bezrobotni wg gmin na koniec 2013 i 2014 r.

szczególnienie	Liczba bezrobotnych					
	Stan na dzień 31.12.2013 r.		Stan na dzień 31.12.2014 r.		Wzrost/spadek	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
	1	2	3	4	3-1	4-2
Gołdap	1663	962	1354	824	-309	-138
Banie Mazurskie	426	229	360	200	-66	-29
Dubeninki	305	165	277	161	-28	-4
OGÓŁEM	2394	1356	1991	1185	-403	-171

brawozdania MPiPS-01.

ajliczniejszą grupę (1354 osoby, tj. 68,0%) stanowili bezrobotni mieszkańcy gminy
 a kobiety stanowiły tutaj 60,9%. Bezrobotni z gminy Banie Mazurskie stanowili 18,1%
 rejestrowanych (360 osób, w tym 200 kobiet stanowiących 55,6%), natomiast z gminy
 ki – 13,9% (277 osób, w tym 161 – osobowa grupa kobiet, tj. 58,1% mieszkańców tej
 Ve wszystkich grupach bezrobotnych zanotowano spadek liczby zarejestrowanych.

/ 2014 r. w ewidencji PUP w Gołdapi zarejestrowano 3089 osób (w tym 1409 kobiet).
 maniu do 2013 roku, liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 176 osób.
 j bezrobotnych zarejestrowało się w grudniu br. – 359, a najmniej w maju – 200 osób.
 e całego 2014 r. pozbawiono statusu bezrobotnego łącznie 3492 osoby (w tym 1580
 W porównaniu z 2013 r., liczba bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP zwiększyła się
 ób. Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowało się w maju 2014 r. – 403 osoby, a najmniej
 u – 197 osób. W omawianym okresie zaistniało korzystne zjawisko polegające na tym,
 żeń z ewidencji bezrobotnych było więcej (o 403 osoby), niż nowych rejestracji.

Napiływ i odpływ bezrobotnych w 2014 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani (napiływ)	Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ)	Spadek
1	2	3	2 - 3
Ogółem bezrobotni	3089	3492	-403
<i>z tego:</i>			
zamieszkali na wsi	1720	1946	-226
młodzież w wieku do 25 lat	888	969	-81
bezrobotni w wieku powyżej 50 lat	636	686	-50
długotrwale bezrobotni	1457	1586	-129

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

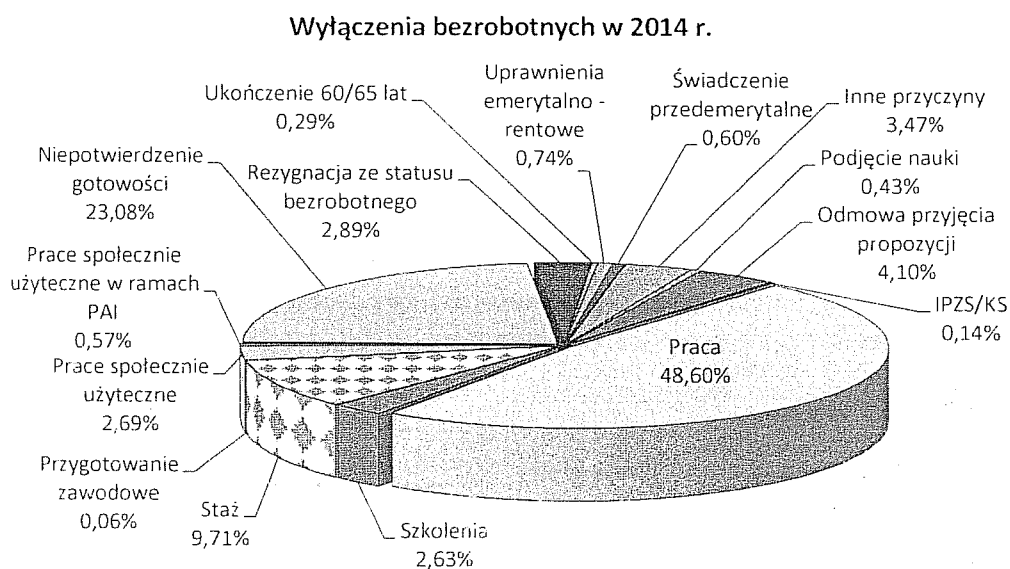
Analiza płynności bezrobotnych, która obejmuje nowe rejestracje bezrobotnych oraz wyłączenia z ewidencji wskazuje, iż odpływ klientów PUP w 2014 r. był większy od napływu (o 403 osoby). Taką samą sytuację obserwujemy zarówno wśród zamieszkałych na wsi, młodzieży do 25 lat, osób długotrwale bezrobotnych jak i klientów powyżej 50. roku życia. Ogół klientów zarejestrowanych w PUP stanowił 88,5% osób wyłączonych z ewidencji w 2014 roku. Biorąc pod uwagę podział zarejestrowanych na poszczególne grupy wymienione w tabeli zamieszczonej poniżej, najgorzej wypadli bezrobotni powyżej 50. roku życia, ponieważ ich odpływ był o 7,9% większy od napływu. Najlepszy wynik osiągnięty został wśród zamieszkałych na wsi – tutaj wykreślenia z ewidencji urzędu były o 13,1% wyższe od rejestracji. Taka sytuacja pozwala wnioskować, że dzięki uruchomieniu już na początku roku środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, wsparciu w ramach projektu „Punkt oparcia”, a także rozpoczęciu realizacji programów rynku pracy, liczba osób wykreślonych z ewidencji była wyższa od liczby klientów, którzy zostali zarejestrowani.

W trakcie całego 2014 r. status bezrobotnego utraciły łącznie 3492 osoby, z tego 1580 kobiet. Najliczniejszą grupę (1697 osób, w tym 725 kobiet) stanowili bezrobotni wyrejestrowani z powodu podjęcia pracy, pozostałych 1795 osób wyłączono z ewidencji z następujących przyczyn:

- rozpoczęcie szkolenia – 92 osoby,
- rozpoczęcie stażu – 339 osób,
- rozpoczęcie przygotowania zawodowego – 2 osoby,
- rozpoczęcie prac społecznie użytecznych – 94 osoby,
- prace społecznie użyteczne rozpoczęte w ramach Programu Aktywizacja i Integracja – 20 osób,
- rozpoczęcie indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego (IPZS/KS) – 5 osób,
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy – 143 osoby,
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 806 osób,
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 101 osób,
- podjęcie nauki – 15 osób,
- ukończenie 60/65 lat lub więcej – 10 osób,

- nabycie uprawnień emerytalnych lub rentowych – 26 osób,
- nabycie uprawnień do świadczenia przedemerytalnego – 21 osób,
inne – 121 osób.

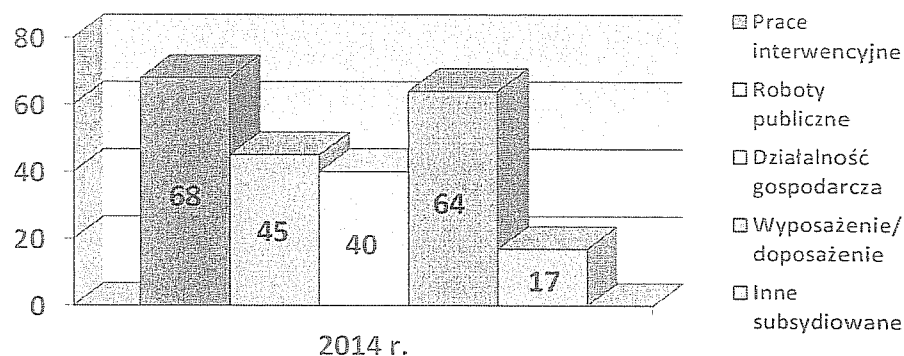
Jak zawsze dużą grupę osób wyłączonych z ewidencji stanowili klienci, którzy zostali pozbawieni statusu bezrobotnego, ponieważ nie stawili się w urzędzie w wyznaczonym terminie (stanowili oni 23,1% wszystkich osób wykreślonych od stycznia 2014 r.). Pomijając skierowania na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, o których mowa będzie dalej, dość liczne były wyłączenia z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy – 4,1%. Świadczy to o tym, że mimo trudnej sytuacji na rynku pracy, część osób figurujących w PUP w Gołdapi nie jest zainteresowana aktywizacją oferowaną przez urząd.

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wyłączenia z powodu podjęcia pracy stanowiły 48,6% wszystkich wykreśleń bezrobotnych, jakie miały miejsce w 2014 r. W trakcie dwunastu miesięcy 2014 r. zatrudnienie rozpoczęło 725 kobiet, co stanowiło 42,7% podjęć pracy. Swoistą zachętą do podejmowania pracy przez klientów PUP jest możliwość ubiegania się o przyznanie dodatku aktywizacyjnego. Świadczenie to można otrzymać zarówno po rozpoczęciu pracy oferowanej przez urząd, jak i po zdobyciu zatrudnienia bez korzystania z usługi pośrednictwa pracy. Ta druga forma okazała się bardziej popularna, ponieważ dodatki aktywizacyjne otrzymało łącznie 112 osób (w tym 55 kobiet), które z własnej inicjatywy znalazły pracę, podczas gdy żadnej osobie skierowanej przez urząd nie przyznano takiego dodatku. Część zatrudnionych bezrobotnych, tj. 13,8% (234 osoby, w tym 112 kobiet), skierowano na stanowiska subsydiowane. Liczbę klientów skierowanych na poszczególne formy przedstawia poniższy wykres.

Podjęcia pracy subsydiowanej wśród bezrobotnych w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni, którzy rozpoczęli prace interwencyjne (68 osób, czyli 29,1% wszystkich klientów podejmujących pracę wspieraną środkami publicznymi), natomiast najmniej osób skierowano na inne subsydiowane stanowiska pracy (7,3%).

3. Struktura bezrobocia

Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mieli bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (89,7%, co oznacza spadek o 4,4 pkt. proc. w porównaniu do 2013 r., a jednocześnie największy spadek we wszystkich kategoriach ujętych w powyższej tabeli), poprzednio pracujący (86,2%, wzrost o 2,2 pkt. proc.) oraz osoby bez wykształcenia średniego (61,5%, wzrost o 0,2 pkt. proc.).

Bezrobotni na koniec 2013 i 2014 r.

Wyszczególnienie		Stan na koniec 2013 r.		Stan na koniec 2014 r.		
		Liczba	% ogółu	Liczba	% ogółu	
Bezrobotni ogółem		2394	100,0	1991	100,0	
w tym:	kobiety	1356	56,6	1185	59,5	
	zamieszkali na wsi	1423	59,4	1197	60,1	
	z prawem do zasiłku	387	16,2	332	16,7	
	którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia	29	1,2	19	1,0	
	w okresie do 12 mies. od dnia ukończenia nauki	141	5,9	73	3,7	
	będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2253	94,1	1785	89,7	
	w tym:	młodzież w wieku do 25 lat	489	20,4	344	17,3
		długotrwale bezrobotni	1331	55,6	1202	60,4
		kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	386	16,1	354	17,8
		powyżej 50. roku życia	605	25,3	555	27,9
bez kwalifikacji zawodowych		798	33,3	692	34,8	
	bez doświadczenia zawodowego	554	23,1	422	21,2	

bez wykształcenia średniego	1468	61,3	1225	61,5
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	339	14,2	276	13,9
którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	41	1,7	39	2,0
niepełnosprawni	139	5,8	144	7,2
po zakończeniu kontraktu socjalnego	17	0,7	9	0,5
poprzednio pracujący	2010	84,0	1716	86,2
zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	114	4,8	107	5,4
dotychczas nie pracujący	384	16,0	275	13,8
cudzoziemcy	0	0,0	3	0,15

Źródło: Opracowanie PUP w Gołdapi na podstawie danych własnych oraz sprawozdań MPiPS-01.

Najmniejszy udział przypadł zarejestrowanym cudzoziemcom (0,15%), osobom, które zakończyły realizację kontraktu socjalnego (0,5%) oraz bezrobotnym do 27 roku życia, którzy ukończyli szkołę wyższą (1,0%). Największy wzrost udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych dotyczył długotrwale bezrobotnych – grupa ta zwiększyła się o 4,8 pkt. proc. w porównaniu do końca 2013 r.

3.1 Bezrobotni z prawem do zasiłku

Na dzień 31.12.2014 r. zarejestrowane były 332 osoby z prawem do zasiłku (w tym 173 kobiety), które stanowiły 16,7% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2013 r. liczba pobierających zasiłek zmniejszyła się o 55 osób, natomiast ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 0,5 pkt. proc. Co ciekawe, liczba kobiet z zasiłkiem wzrosła o 12 osób. Mieszkańcy wsi uprawnieni do zasiłku stanowili 13,1% (157 osób) ogółu bezrobotnych mieszkających na terenach wiejskich, a jednocześnie 47,3% wszystkich bezrobotnych pobierających zasiłki. W porównaniu do ubiegłego roku, liczba osób mieszkających na wsi, uprawnionych do tego świadczenia, zmniejszyła się o 38 osób.

Najwięcej bezrobotnych (260 osób), uprawnionych do zasiłku mieszkało w gminie Gołdap, przy czym kobiety stanowiły 55% tej grupy. W porównaniu do końca 2013 r. grupa ta zmniejszyła się o 29 osób, natomiast mimo spadku ogólnej liczby uprawnionych do tego świadczenia, liczba kobiet zwiększyła się o 19 osób. Drugą pod względem liczby osób z prawem do zasiłku była gmina Banie Mazurskie (43 bezrobotnych, przy czym udział kobiet osiągnął 46,5%). Na trzecim miejscu uplasowała się gmina Dubeninki – 29 osób posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych, natomiast panie stanowiły tutaj 34,5%.

Bezrobotni a prawo do zasiłku wg gmin powiatu gołdapskiego

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2013 r.			Stan na 31.12.2014 r.			Wzrost/spadek	
	Ogółem	Z prawem do zasiłku		Ogółem	Z prawem do zasiłku		Z prawem do zasiłku	
		razem	kobiety		razem	kobiety	razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	6-3	7-4
Gmina Gołdap	1663	289	124	1354	260	143	-29	+19
Gmina Banie Mazurskie	426	57	25	360	43	20	-14	-5
Gmina Dubeninki	305	41	12	277	29	10	-12	-2
Ogółem	2394	387	161	1991	332	173	-55	+12

Zródło: Opracowanie PUP w Gołdapi na podstawie danych własnych oraz sprawozdań MPiPS-01.

3.2 Kobiety

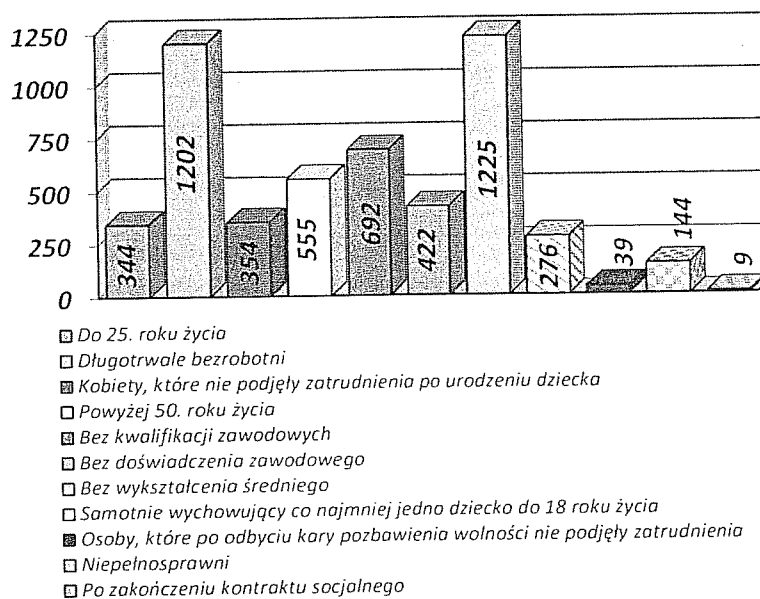
Kobiety zarejestrowane na koniec 2014 r. (1185 osób) stanowiły 59,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu do 31.12.2013 r., liczba kobiet zmniejszyła się o 171 osób, natomiast ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wzrósł się o 2,9 punktu procentowego. Kobiety mieszkające na terenach wiejskich (713 osób) stanowiły 59,6% ogólnej liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi oraz 60,2% ogólnej liczby kobiet zarejestrowanych w powiecie. Prawo do zasiłku posiadały 173 kobiety. Sytuacja kobiet z terenów wiejskich przedstawiała się następująco: prawo do zasiłku przysługiwało 69 paniom, co stanowiło 9,7% mieszkanek wsi, a jednocześnie 39,9% wszystkich kobiet, które były uprawnione do zasiłku dla bezrobotnych.

W omawianym okresie zarejestrowano 1409, a wyłączono z ewidencji 1580 kobiet. Łącznie 725 pań podjęło pracę, natomiast 112 osób – zatrudnienie subsydiowane (z tego: 52 – prace interwencyjne, 13 – roboty publiczne, 13 – podjęło działalność gospodarczą po otrzymaniu dotacji, 26 osób zatrudniono w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia, 8 – na innych subsydiowanych stanowiskach). Podjęcia pracy stanowiły 45,9% wszystkich wykreśleń wśród kobiet.

3.3 Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni wymienieni w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowili 89,7% (1785 osób) ogółu zarejestrowanych w PUP mieszkańców powiatu gołdapskiego. Analizując tę grupę klientów urzędu należy podkreślić, że jedna osoba może jednocześnie spełniać kilka warunków i zaliczać się do różnych kategorii. Oznacza to, że np. długotrwale bezrobotnemu w wieku do 25 lat, posiadającemu orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, może brakować wykształcenia średniego, kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego.

Liczba bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (bez nowych grup), zarejestrowanych w PUP w Gołdapi (stan na 31.12.2014 r.)

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wśród bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, najliczniej reprezentowane były osoby bez wykształcenia średniego (1225 tj. 61,5% wszystkich klientów PUP zaliczanych do osób będących w szczególnej sytuacji). Kobiety stanowiły tu 51,7% (633 osoby), a jednocześnie 35,5% ogółu osób w szczególnej sytuacji. Najmniejszą grupę tworzyły osoby po zakończeniu kontraktu socjalnego (9 osób, tj. 0,5%).

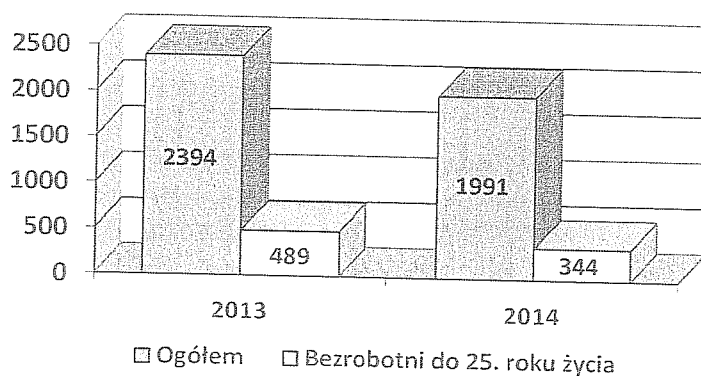
Wraz ze zmianą ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, pojawiły się nowe grupy bezrobotnych zaliczanych do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zaznaczyć należy, że w stosunku do nowych grup bezrobotnych, w 2014 r. nie były jeszcze generowane wszystkie dane statystyczne, jak było to w przypadku poprzednich grup. Będzie to możliwe dopiero od 2015 r.

3.3.1 Bezrobotni do 25 lat

Bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 lat są jedną z grup, która znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Poprzez udzielenie profesjonalnego wsparcia bezrobotnym w wieku do 25 lat, PUP chce zapobiec sytuacji, kiedy to młódzież nie może odnaleźć się na rynku pracy. Dzięki programom rynku pracy, m.in. współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, młodzi klienci urzędu nabyli umiejętności poruszania się po rynku pracy, zdobyli pierwsze doświadczenie zawodowe, poprzez podkreślanie korzyści płynących z włączenia młódzieży w szeregi pracowników, zachęcano pracodawców do zatrudniania młodych ludzi. Nowo rejestrujący się najmłodszy klienci objęci byli nauką samodzielności poszukiwania pracy, poznali techniki autoprezentacji, nauczyli się przygotowywać dokumenty aplikacyjne, podczas spotkań z doradcami zawodowymi miała szanse poznać swoje mocne strony i predyspozycje.

W ewidencji PUP zarejestrowanych było 344 bezrobotnych w wieku do 25 lat, z których 66,9% to kobiety (230 osób). W porównaniu do 2013 roku liczba najmłodszych klientów PUP zmniejszyła się o 145 osób. W ciągu całego roku zarejestrowało się 888 osób z tej grupy (z czego 412 kobiet), natomiast pozbawiono statusu bezrobotnego 969 osób (z tego 447 kobiet).

Udział bezrobotnych do 25. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec 2013 i 2014 r.

Źródło: Opracowanie PUP w Gołdapi na podstawie danych własnych oraz sprawozdań MPiPS-01.

3.3.2 Bezrobotni powyżej 50. roku życia

Kolejną kategorią bezrobotnych, która wymaga szczególnie troskliwego traktowania są osoby powyżej 50 roku życia. Ze względu na preferencje pracodawców, którzy niezbyt chętnie zatrudniają osoby po 40 roku życia, należy wskazać zalety tych osób, których głównym atutem jest doświadczenie zawodowe, dzięki któremu osoba nie musi przyuczać się do zawodu – trzeba jedynie dać jej szansę, by mogła wykazać się przy wypełnianiu obowiązków, które powierzy jej pracodawca.

Na koniec grudnia 2014 r. w ewidencji urzędu pracy figurowało 555 osób powyżej 50 roku życia, natomiast 262 z nich to kobiety. W omawianym okresie zarejestrowało się 636 bezrobotnych z tej grupy wiekowej, w tym 267 kobiet, a status bezrobotnego utraciło 686 osób (w tym 265 kobiet).

3.3.3 Długotrwale bezrobotni

Kolejną grupą osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są długotrwale bezrobotni, a więc osoby, które pozostają w rejestrze powiatowego urzędu pracy przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Również do tej grupy adresowanych było wiele form wsparcia, finansowanych nie tylko ze środków Funduszu Pracy, ale również Europejskiego Funduszu Społecznego. Podkreślić należy, że sytuacja tej grupy klientów PUP, pomimo zmniejszenia liczby zarejestrowanych, w dalszym ciągu jest niekorzystna, boryka się ona z wieloma problemami, z którymi nie potrafi sobie poradzić. W ramach programów, których beneficjentami były osoby długotrwale bezrobotne, chcieliśmy przeciwdziałać zepchnięciu na margines życia społecznego oraz zawodowego

tych osób, a jednocześnie umożliwić im zdobycie dochodów, zapewnienie trwałego zatrudnienia, stworzyć możliwość przekwalifikowania. Wszelkie działania urzędu miały na celu ograniczenie długotrwałego bezrobocia oraz jego przyczyn poprzez reintegrację zawodową. Należy pamiętać, że aktywizacja tej grupy jest szczególnie trudna, ponieważ jej członkom brakuje motywacji, czują się bezradni, brakuje im samodzielności i wiary we własne siły, są zamknięci w sobie, obawiają się niepowodzenia i czują strach przed wszelkimi zmianami. Często charakteryzują się roszczeniową postawą, jednocześnie obwiniając wszystkie możliwe instytucje o pozostawanie w obecnej sytuacji. Sytuację pogarsza brak lub posiadanie nieaktualnych kwalifikacji, których nie da się wykorzystać na dzisiejszym rynku pracy.

Na koniec 2014 r. w ewidencji urzędu zarejestrowane były 1202 osoby długotrwale bezrobotne, w tym 794 kobiety. Od stycznia do końca grudnia 2014 r. zarejestrowało się 1457 osób, z tego grupę 779 – osobową stanowiły kobiety, natomiast wykreślono 1586 długotrwale bezrobotnych (w tym 858 kobiet).

3.3.4 Niepełnosprawni

Na koniec grudnia 2014 roku w ewidencji PUP figurowały 144 osoby bezrobotne (w tym 73 kobiety) oraz 34 osoby poszukujące pracy (w tym 13 kobiet), posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W trakcie 2014 r. zarejestrowało się 213 niepełnosprawnych bezrobotnych, w tym 98 kobiet, a status bezrobotnego utraciło 205 osób (w tym 93 kobiety). Zmiany na rynku pracy w latach 90. ubiegłego wieku powodowały wzrost liczby osób mających prawne orzeczenie o niepełnosprawności. W wyniku restrukturyzacji gospodarki oraz lawinowo narastającego bezrobocia, jedną ze ścieżek rozładowujących związane z tym napięcia społeczne, było przechodzenie na wcześniejsze emerytury i renty, które mogły być przyznawane po orzeczeniu niepełnosprawności (inwalidztwa). Osoby niepełnosprawne chcące pracować zawodowo muszą pokonywać bariery występujące nie tylko na rynku pracy. Skuteczną przeszkodą w dostępie niepełnosprawnych do pracy są też bariery funkcjonalne w miejscu zamieszkania, transportowe, edukacyjne, związane z dostępem do rehabilitacji leczniczej i społecznej. Przystąpienie Polski w 2004 r. do Unii Europejskiej polepszyło pozycję osób niepełnosprawnych zarówno w staraniach o godne i samodzielne życie, jak i w walce z przejawami dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, w art. 26 – „Integracja osób niepełnosprawnych” głosi: „Unia uznaje i szanuje prawo osób niepełnosprawnych do korzystania ze środków mających zapewnić im samodzielność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności”. Istnieją przepisy, które stoją na straży praw niepełnosprawnych, nie zawsze jednak są one przestrzegane. Polskie prawo przewiduje szereg rozwiązań zachęcających pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych, jak również kar za niestosowanie się do przepisów, ale nie są one wystarczające, by zapobiec dyskryminacji.

3.3.5 Nowe grupy bezrobotnych

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która obowiązuje od 27 maja 2014 r., wprowadziła obowiązek ustalania profilu pomocy dla bezrobotnego, który ma na celu ustalenie zakresu form wsparcia, właściwego ze względu na potrzeby klienta urzędu. W praktyce oznacza to, że w zależności od ustalonego profilu pomocy (jednego z trzech możliwych), bezrobotny może skorzystać tylko z przypisanych profilowi form pomocy. Do końca 2014 roku profil pomocy ustalono dla 2860 osób zarejestrowanych w ewidencji PUP w Gołdapi, przy czym na koniec grudnia figurowało 1900 bezrobotnych z ustalonym profilem, w tym: 54 z ustalonym I profilem pomocy, (2,8% wszystkich sprofilowanych), 1063 (56,0%) – z II profilem, natomiast 783, (41,2%) – z III profilem.

Przepisy ustawy wprowadzają także zmiany kryteriów, jakie muszą być spełnione, by dana osoba zaliczała się do grupy klientów znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W stosunku do nowo zdefiniowanych grup, w 2014 r. nie były sporządzane jeszcze szczegółowe statystyki, zmieni się to w 2015 r. i system informatyczny SYRIUSZ, za pomocą którego przetwarzane są dane dotyczące bezrobotnych, będzie generował pełne sprawozdania. Tabela zamieszczona poniżej przedstawia liczbę osób bezrobotnych zaliczanych do nowych grup osób będących w szczególnej sytuacji, które nie były jeszcze ujęte w sprawozdaniu MPiPS-01.

Nowe grupy bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni	Stan na 31.12.2014 r.	
	Ogółem	Z prawem do zasiłku
Do 30. roku życia	610	80
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	380	14
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	459	83
Posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	12	2

Źródło: Załącznik do sprawozdania MPiPS-01.

Najliczniej reprezentowani byli bezrobotni do 30. roku życia – na koniec grudnia 2014 r. w ewidencji figurowało 610 przedstawicieli tej grupy (30,6% ogółu bezrobotnych), natomiast 13,1% z nich posiadało prawo do zasiłku. Ponad połowę osób w wieku do 30 lat (56,4%) stanowiły osoby przed 25. rokiem życia. Zaledwie 0,6% wszystkich bezrobotnych posiadało co najmniej jedno niepełnosprawne dziecko, które nie ukończyło 18 lat, 23,1% stanowiły osoby, które posiadały co najmniej 1 dziecko do 6. roku życia, a 19,1% bezrobotnych korzystało ze świadczeń pomocy społecznej.

Od dnia wejścia w życie ostatniej nowelizacji ustawy zarejestrowano łącznie 819 bezrobotnych do 30. roku życia, natomiast wyłączono 890 osób, w tym 381 klientów (42,8%) z powodu podjęcia pracy. Na drugim miejscu znaleźli się klienci posiadający co najmniej 1 dziecko

do 6. roku życia – w trakcie roku zarejestrowało się 331, a wyrejestrowało z ewidencji o 25 więcej, natomiast 52% podjęło zatrudnienie. Osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zarejestrowano 117, wykreślono z rejestru bezrobotnych 35% tej grupy, a 43,9% wyłączonego rozpoczęło pracę. W 2014 r. zarejestrowało się 10 osób z niepełnosprawnymi dziećmi do 18 lat, 40% z nich wyrejestrowało się, ale nikt nie podjął zatrudnienia.

Płynność nowych grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni	2014 r.		
	Rejestracje	Wyrejestrowania	
		ogółem	z powodu podjęcia pracy
Do 30. roku życia	819	890	381
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	117	41	18
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6. roku życia	331	356	185
Posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia	10	4	0

Źródło: Załącznik do sprawozdania MPIPS-01.

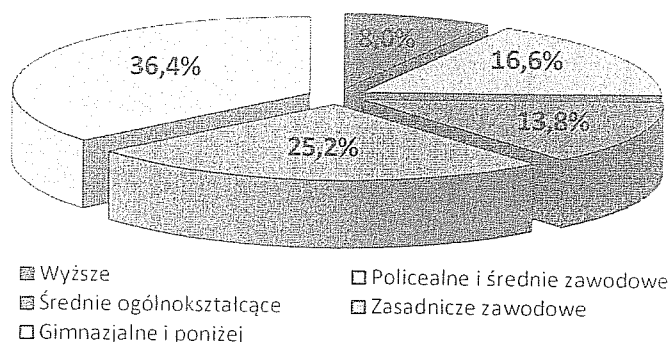
3.4 Mieszkańcy terenów wiejskich

W ewidencji urzędu zarejestrowanych było 1197 mieszkańców terenów wiejskich, w tym 713 kobiet. Od stycznia 2014 r. zarejestrowało się 1720 osób, z tego grupę 774 – osobową stanowiły kobiety, natomiast wykreślono 1946 mieszkańców wsi (w tym 872 kobiety); przy czym z powodu podjęcia pracy – 887 osób. Zatrudnienie subsydiowane rozpoczęło 14,2% wszystkich bezrobotnych mieszkańców wsi podejmujących pracę: 35 osób – prace interwencyjne, 38 – roboty publiczne, 21 – podjęcie działalności gospodarczej po otrzymaniu dotacji, 29 – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia, 3 – inne subsydiowane stanowiska pracy).

3.5 Bezrobotni według wykształcenia

W przypadku oceny szans na rynku pracy, wykształcenie bezrobotnych jest istotną cechą. Im wyższe kwalifikacje, tym większe szanse na zatrudnienie. Problemem jest jednak niedostosowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – młodzież uczęszcza do szkół, których profil nauczania znacznie odbiega od tego, czego oczekują i potrzebują pracodawcy. Niejednokrotnie bywa tak, że ukończenie popularnego kierunku studiów nie dość, że nie gwarantuje zdobycia zatrudnienia, to dodatkowo tak naprawdę nie zapewnia niczego, poza posiadaniem dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu licencjata, inżyniera lub magistra.

Bezrobotni według wykształcenia na koniec 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne PUP w Goldapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Na koniec 2014 r. najliczniej reprezentowani byli bezrobotni posiadający wykształcenie gimnazjalne i niższe – 724 osoby, co stanowiło 36,4% wszystkich zarejestrowanych (o 0,4 pkt. proc. mniej w stosunku do 2013 r.). Najmniej klientów PUP legitymowało się wykształceniem wyższym – było 160 takich osób, tj. 8,0% ogółu bezrobotnych, a więc o 0,5 pkt. proc. więcej w porównaniu do 2013 r.

Na podstawie art. 55 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoby mieszkające na terenie powiatu, bez kwalifikacji zawodowych, które w ciągu 12 miesięcy od zarejestrowania się w PUP podejmą dalszą naukę uczące się w szkole ponadgimnazjalnej lub wyższej, mogą otrzymać stypendium w wysokości 100% zasiłku podstawowego. Natomiast w myśl zapisu art. 42a ustawy, bezrobotny może złożyć wniosek o sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych, jednak w kwocie nie wyższej, niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. Jak widać przepisy skonstruowano tak, by zachęcić klientów PUP do podwyższania poziomu wykształcenia.

Bezrobotni według wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy na koniec 2014 r.

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 – 3	3 – 6	6 – 12	12 - 24	pow. 24
wyższe	160	15	36	44	17	26	22
policealne i śr. zawod.	331	40	64	51	60	48	68
średnie ogólnokształc.	275	29	56	40	56	47	47
zasadnicze zawodowe	501	76	104	69	81	75	96
gimnazjalne i poniżej	724	110	158	95	96	123	142
OGÓŁEM	1991	270	418	299	310	319	375

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01.

Jeżeli pod uwagę weźmiemy zarówno poziom wykształcenia, jak i czas pozostawania bez pracy, największą grupę tworzyły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, a jednocześnie figurujące w ewidencji powyżej od 1 do 3 miesięcy (158 bezrobotnych, tj. 7,9% ogółu

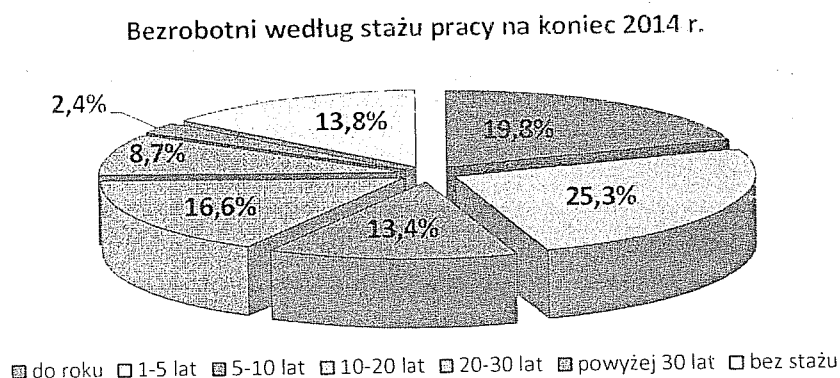
zarejestrowanych). Najmniej było osób z wykształceniem wyższym i statusem bezrobotnego mieszczącym się w przedziale do miesiąca (15 bezrobotnych, czyli 0,8% ogółu klientów PUP).

Statystyki pokazują, że bezrobotni zarejestrowani w PUP w Gołdapi są słabo wykształceni, a osoby po studiach stanowią zdecydowaną mniejszość. Pocieszające jest jednak to, że niewielki odsetek takich osób, ponieważ tylko 13,8% absolwentów wyższych uczelni, figuruje w ewidencji dłużej, niż 24 miesiące. Najliczniej reprezentowani byli tutaj bezrobotni zaliczani do grupy zarejestrowanych dłużej niż 3, a krócej niż 6 miesięcy (44 osoby, czyli 27,5%). Oznacza to, że ci klienci są aktywni i stosunkowo szybko tracą status bezrobotnego.

W przypadku kobiet zaistniała analogiczna sytuacja – największa liczba (374 osoby) miała wykształcenie gimnazjalne lub niższe (31,6% wszystkich zarejestrowanych kobiet), zaś najmniej pań legitymowało się wykształceniem wyższym – 118 osób, przy czym ich udział był prawie dwukrotnie wyższy w porównaniu do mężczyzn i wynosił 10,0% (mężczyźni – 5,2%).

3.6 Bezrobotni według stażu pracy

Biorąc pod uwagę staż pracy bezrobotnych figurujących w PUP w Gołdapi na koniec 2014 roku, najliczniej reprezentowana była grupa posiadająca doświadczenie zawodowe wynoszące od roku do 5 lat – 504 osoby, co stanowiło 25,3% wszystkich zarejestrowanych (o 1,5 pkt. proc. mniej w porównaniu do poprzedniego roku). Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni posiadający przynajmniej 30 – letni staż zawodowy – 47 osób (2,4%, tj. tyle samo, co w 2013 r.).

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Na koniec 2014 r. największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (418 osób), tj. 21,0% (o 2,5 pkt. proc. więcej w porównaniu do 2013 r.). Najmniejszą grupę (13,6% wszystkich bezrobotnych, a jednocześnie o 0,4 pkt. proc. więcej, niż w 2013 r.) tworzyli klienci urzędu pozostający bez pracy do miesiąca (270 osób).

Bezrobotni wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy na 31.12.2014 r.

Staż pracy	Liczba bezrobotnych ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 – 3	3 – 6	6 – 12	12 - 24	pow. 24
do 1 roku	395	64	77	63	58	59	74
1 – 5	504	63	114	74	68	83	102
5 – 10	267	40	65	31	49	41	41
10 – 20	330	51	59	58	59	48	55
20 – 30	173	19	42	24	28	25	35
30 lat i więcej	27	8	12	4	9	7	6
bez stażu	275	25	49	44	39	56	62
OGÓŁEM	1991	270	418	299	310	319	375

Źródło: Sprawozdanie MPIPS-01.

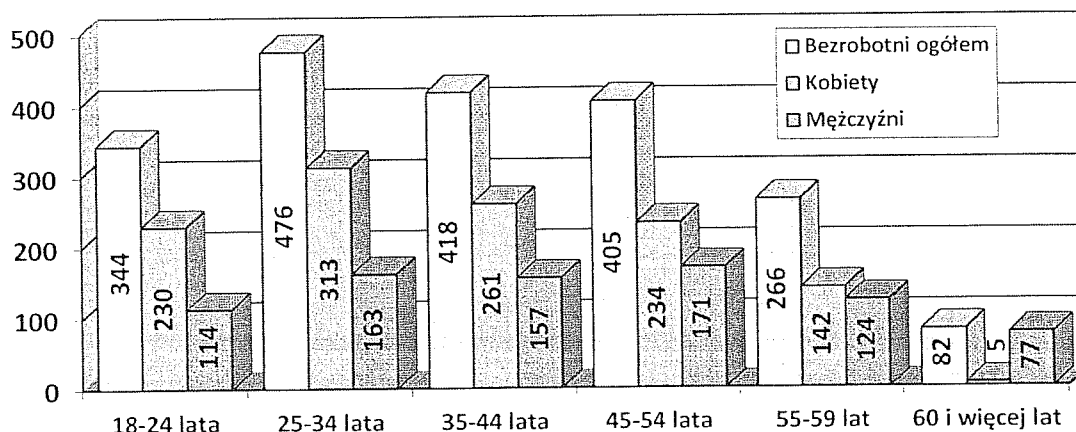
Rozpatrując równocześnie dwa aspekty, zarówno staż pracy, jak i czas pozostawania bez zatrudnienia, największa liczba bezrobotnych (114 osób, czyli 5,7%) posiadała staż pracy od roku do 5 lat oraz figurowała w ewidencji PUP od 1 do 3 miesięcy. Najmniej było bezrobotnych ze stażem wynoszącym 30 lat i więcej oraz zarejestrowanych w urzędzie dłużej niż 3, ale krócej niż 6 miesięcy (5 osób, tj. 0,3%).

Najwięcej kobiet figurowało w ewidencji PUP w Gołdapi dłużej niż 24 miesiące (273 osoby, czyli 23,0% wszystkich bezrobotnych kobiet w powiecie), natomiast najmniejszą grupę tworzyły kobiety zarejestrowane do miesiąca (114 osób, a więc 9,6%). Jeżeli za kryterium przyjmimy staż pracy posiadany przez kobiety okazuje się, że najmniej pań legitymowało się przynajmniej 30-letnim doświadczeniem zawodowym (12 osób, tj. 1,0% kobiet), najliczniejsza była grupa kobiet ze stażem między rokiem a pięcioma latami – 291 osób, czyli 24,6% wszystkich zarejestrowanych mieszkanek powiatu.

3.7 Bezrobotni według wieku

Ponad jedną czwartą (26,9%, czyli 509 bezrobotnych) wszystkich osób zarejestrowanych w PUP w Gołdapi stanowiły osoby w wieku między 25 a 34 rokiem życia. Najmniej liczną grupę tworzyli klienci powyżej 60 lat (82 osoby, tj. 4,1% zarejestrowanych bezrobotnych). Najwięcej kobiet (313 osób, czyli 26,4% wszystkich zarejestrowanych pań) znalazło się przedziale wiekowym między 25. a 34. rokiem życia. Najmniejszą grupę stanowiły kobiety w wieku powyżej 60 lat (5 osób, tj. 0,4% bezrobotnych mieszkanek powiatu gołdapskiego). Wśród mężczyzn najliczniej reprezentowani byli panowie w wieku 45-54 lat (171 osób, tj. 21,2% mężczyzn), a najmniej zaliczało się do przedziału 60 i więcej lat (77 osób, czyli 9,6% ogółu panów).

Bezrobotni według wieku (stan na 31.12.2014 r.)

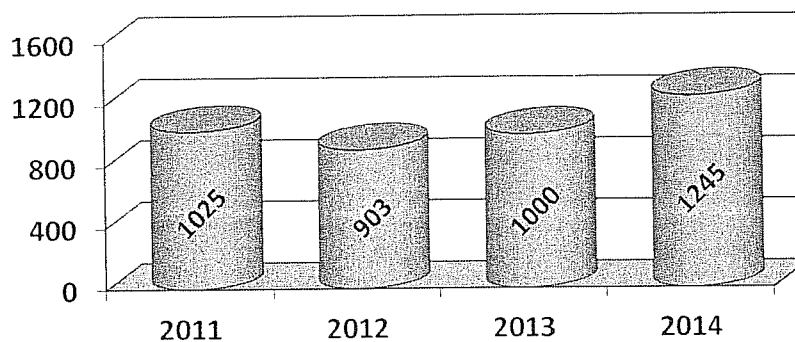
Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

4. Oferty pracy oraz aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Od początku stycznia do końca grudnia 2014 r. PUP w Gołdapi pozyskał 1245 wolnych miejsc pracy (z tego najwięcej w październiku – 204, tj. 16,4%, a najmniej w listopadzie – 36, czyli 2,9% wszystkich zgłoszonych ofert pracy). Liczba pozyskanych miejsc pracy była o 245 wyższa w porównaniu do 2013 r., a więc wzrost wyniósł 24,5 pkt procentowego. Najlepszym okresem okazał się II kwartał 2014 r. – pozyskano wówczas 376 wolnych miejsc pracy. Najmniej ofert pozyskano w trzecim kwartale – 278. Wolne miejsca aktywizacji zawodowej (472) stanowiły 37,9% wszystkich ofert zgłoszonych w PUP, natomiast oferty dotyczące stażu (356) były tutaj najliczniejsze i stanowiły 75,4%. Najmniejszą popularnością w dalszym ciągu cieszyło się przygotowanie zawodowe dorosłych, a świadczy o tym mała liczba ofert (2) dotyczących tej formy wsparcia, pozyskanych przez pośrednictwo od początku 2014 r.

Poniższy wykres obrazuje, jak zmieniała się liczba ofert zatrudnienia, które wpłynęły do PUP w latach 2011-2014, a więc w okresie obowiązywania poprzednio uchwalonego Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy. Najmniejszą liczbą oferowanych miejsc pracy zamknął się rok 2012 r. (903), z kolei najwięcej ofert wpłynęło w 2014 r. (1245).

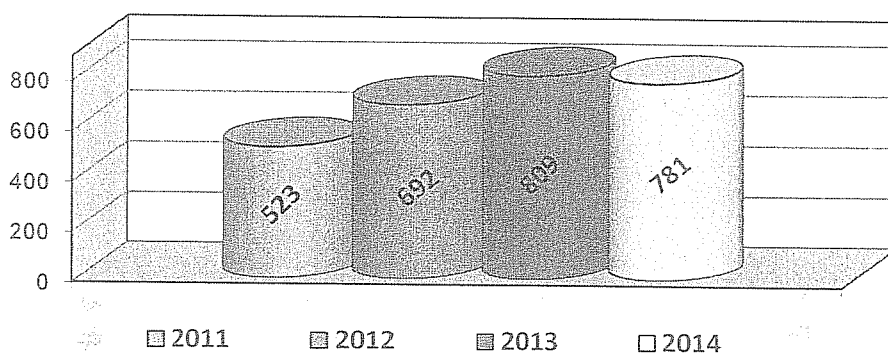
Liczba ofert pracy pozyskanych przez PUP w Gołdapi w latach 2011-2014

Źródło: Opracowanie własne PUP na podstawie sprawozdań MPiPS-01.

Działania PUP w Gołdapi mają na celu jest wzrost aktywności zawodowej bezrobotnych, a tym samym zwiększenie ich szans na rynku pracy w powiecie gołdapskim i nie tylko. To właśnie na aktywizację przeznaczone są krajowe środki Funduszu Pracy przyznawane wg tzw. algorytmu, środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, o które każdego roku ubiega się PUP w Gołdapi. Jak przedstawiała się aktywizacja bezrobotnych na przestrzeni ostatnich czterech lat, pokazuje poniższy wykres.

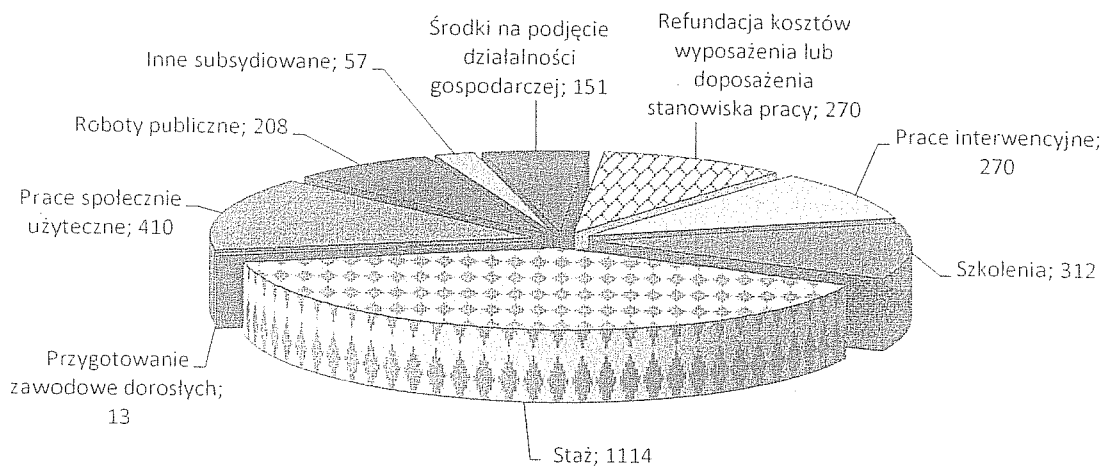
Liczba osób skierowanych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2011-2014

Źródło: Opracowania własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdań MPiPS-01.

Na podstawie wykresu widać, że okresem najłabszym pod względem osób skierowanych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu był rok 2011 (482 osoby), natomiast najlepszym – 2013 (809 osób). Grupa zaktywizowanych w 2011 r. stanowiła 64,6% liczby z 2013 r. W latach 2011-2014 na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu skierowano 2805 osób. Ich podział na poszczególne wsparcia przedstawia poniższy wykres.

Bezrobotni skierowani na poszczególne aktywne formy w latach 2011-2014

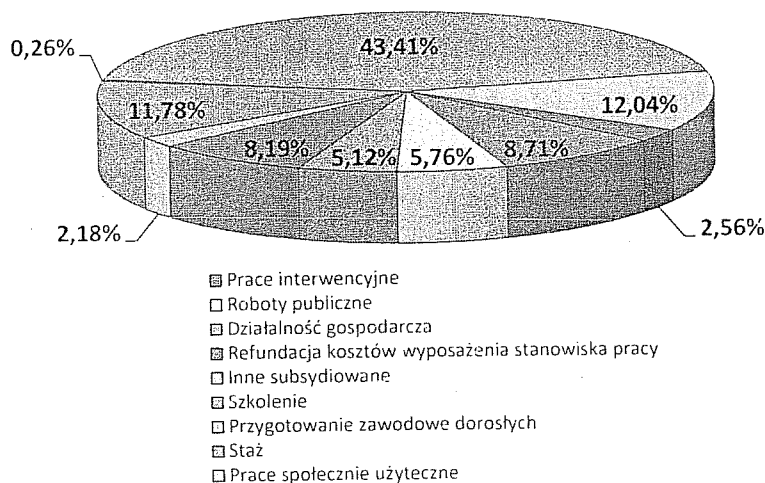

Źródło: Opracowanie PUP w Gołdapi na podstawie danych własnych oraz sprawozdań MPiPS-01.

Najbardziej popularną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu był staż. Udział staży wyniósł 39,7% – tę formę wsparcia rozpoczęło 1114 osób. Na drugim miejscu znalazły się prace społecznie użyteczne: tutaj liczba skierowanych wyniosła 410, co jednocześnie stanowiło 14,6% wszystkich zaktywizowanych. Najmniejsza grupa klientów rozpoczęła przygotowanie zawodowe dorosłych – takich osób było 13 i stanowiły one zaledwie 0,5% wszystkich objętych aktywizacją.

Formą najczęściej stosowaną w 2014 r. również był staż (339 osób), na drugim miejscu znalazły się prace społecznie użyteczne (114 osób, w tym 20 osób odbywających prace w ramach Programu Aktywizacja i Integracja) oraz szkolenia (92 osoby). Grupa bezrobotnych skierowanych na staż stanowiła 43,4% wszystkich klientów objętych aktywizacją, co w porównaniu do 2013 r. oznacza wzrost o 9,0 pkt. proc. Natomiast udział prac społecznie użyteczne, wykonywanych na terenie trzech gmin tworzących powiat gołdapski, osiągnął 14,6% („zwykłe” prace – 12,0%, prace realizowane w ramach Programu Aktywizacja i Integracja – 2,6%). Najmniejszy udział miało przygotowanie zawodowe dorosłych (0,3%) oraz inne subsydiowane stanowiska pracy (2,2%).

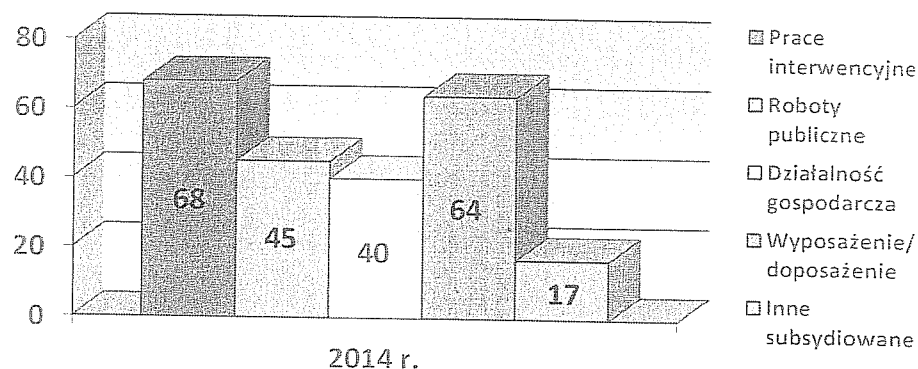
Udział skierowanych na poszczególne aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w ogólnej liczbie klientów PUP w Gołdapi zaktywizowanych w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Część zatrudnionych bezrobotnych, tj. 13,8% (234 osoby, w tym 112 kobiet), skierowano na stanowiska subsydiowane. Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni, którzy rozpoczęli prace interwencyjne (68 osób, czyli 29,1% wszystkich klientów podejmujących pracę wspieraną środkami publicznymi), natomiast najmniej osób skierowano na inne subsydiowane stanowiska pracy (7,3%). Liczbę klientów skierowanych na poszczególne formy przedstawia poniższy wykres.

Podjęcia pracy subsydiowanej wśród bezrobotnych w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2014 r. pojawiły się nowe formy wsparcia, adresowane m.in. do bezrobotnych poniżej 30 lat, a także powyżej 50. roku życia. W związku z tym najmłodszy klienci mogą skorzystać z bonów: szkoleniowego, stażowego, zatrudnieniowego, na zasiedlenie, a pracodawca, który będzie pierwszym zatrudniającym, może otrzymać refundację kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne osoby do 30. roku życia. Pracodawca, który zatrudni osobę powyżej 50 lat, może skorzystać z dofinansowania do wynagrodzenia takiej osoby. Kolejnymi nowymi formami wsparcia są: grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne, mające na celu promocję zatrudnienia osób, które posiadają dzieci do 6 roku życia lub sprawują opiekę nad osobą zależną.

W stosunku do nowo zdefiniowanych grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, nie były sporządzane jeszcze szczegółowe statystyki, zmieni się to w 2015 r. i system informatyczny SYRIUSZ, za pomocą którego przetwarzane są dane dotyczące bezrobotnych, będzie generował pełne sprawozdania. Poniższa tabela przedstawia nowe grupy klientów urzędu, które są ujęte w załączniku do sprawozdania MPiPS-01.

Do końca 2014 r. nowe formy aktywizacji rozpoczęło 49 osób:

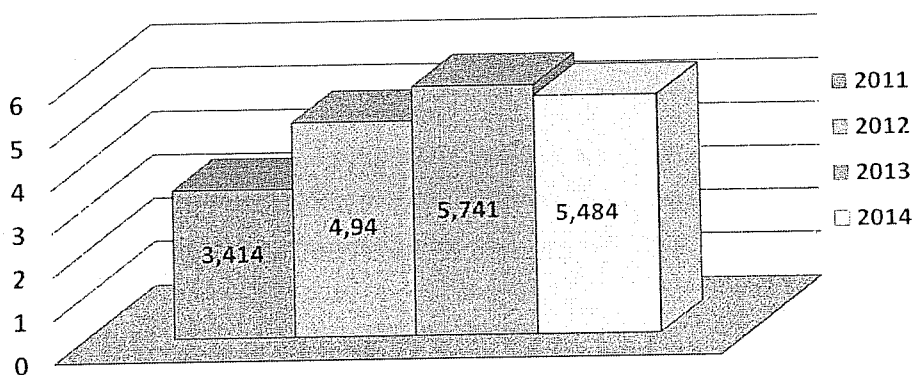
- staż w ramach bonu stażowego – 14 osób,
- szkolenie w ramach bonu szkoleniowego – 4 osoby,
- podjęcie pracy w ramach bonu na zatrudnienie – 6 osób,
- podjęcie pracy (zatrudnienie lub inna praca zarobkowa) poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 2 osoby,
- podjęcie prac społecznie użytecznych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja – 20 osób,
- podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50. rok życia – 3 osoby.

W parze z kierowaniem bezrobotnych na poszczególne aktywne formy zawsze idą środki publiczne, dzięki którym finansowane są działania mające na celu udzielenie wsparcia klientom urzędu. Środki na aktywizację w danym roku przyznawane były zarówno według algorytmu, z Europejskiego Funduszu Społecznego, jak również stanowiły efekt ubiegania się o dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy, będącej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W latach 2011-2013 sukcesywnie rosły wydatki Funduszu Pracy na różnego rodzaju aktywne

formy przeciwdziałania bezrobociu. Rok 2014 r. okazał się niewielkim zmniejszeniem wydatków (o 4,5%). Rok 2011 zapowiadał się wyjątkowo niekorzystnie ze względu na duży spadek środków Funduszu Pracy w porównaniu do 2010 r. Limit środków na aktywizację bezrobotnych był o 67,8% niższe, jednak nie spowodowało to drastycznego wzrostu liczby zarejestrowanych w PUP i stopy bezrobocia: na koniec 2011 r. osób figurujących w ewidencji urzędu było o 109 więcej, natomiast stopa bezrobocia wzrosła o 0,7 punktu procentowego.

Reasumując należy stwierdzić, że wzrost środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu przekłada się na wyższą liczbę osób objętych aktywizacją, co w dalszej kolejności prowadzi do zmniejszenia liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Gołdapi. Dzięki wsparciu udzielonemu w formie szkoleń, staży, zatrudnienia subsydiowanego, środków na podjęcie działalności, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, prac społecznie użytecznych, przygotowani zawodowego dorosłych zaktywizowano łącznie 2805 osób figurujących w ewidencji PUP w Gołdapi, natomiast działania te pochłonęły ponad 19,5 mln zł.

Wydatki na aktywizację bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Gołdapi w latach 2011-2014 (w mln zł)

Źródło: Opracowanie własne PUP w Gołdapi

W 2014 r. miała rozpocząć się realizacja działań związanych z perspektywą finansową Unii Europejskiej na lata 2014-2020, jednak nie wszystkie krajowe dokumenty programowe dotyczące rozwoju zasobów ludzkich (w tym: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury), zostały zatwierdzone przed końcem roku, co spowodowało, że nie można było uruchomić żadnych projektów, których realizację uzależniona została od istnienia nowych wytycznych.

Od 27 maja 2014 r. obowiązują znowelizowane przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wprowadziły one obowiązek ustalania profilu pomocy dla każdego bezrobotnego, który ma na celu ustalenie indywidualnego wsparcia, odpowiedniego do potrzeb klienta urzędu. Pojawiły się też nowe formy aktywizacji adresowane do osób, które nie ukończyły 30 lat, a także po 50. roku życia. Mimo pojawiających się w mediach zapowiedziach „rewolucji w urzędach pracy”, zmiany przepisów nie spowodowały gwałtownego wzrostu liczby osób, które zostały zaktywizowane. Nowe formy spotkały się z umiarkowanym zainteresowaniem ze strony klientów urzędu: od bezrobotnych wymagają one większego zaangażowania i samodzielności,

natomiast w przypadku lokalnych pracodawców – nie zawsze odpowiadają ich potrzebom i często nie mają zastosowania w prowadzonej działalności.

5. Podsumowanie

Powiat gołdapski należy do miejsc, w których zagrożenie bezrobociem strukturalnym jest szczególnie wysokie. Mimo spadku bezrobocia (na koniec 2003 r. – 42,5%, na 31.12.2014 r. już tylko 21,3%), jego poziom jest nadal wysoki w porównaniu do stopy bezrobocia w kraju (12,3%). Korzystnym zjawiskiem jest to, że w 2014 r. odsetek bezrobotnych liczonych dla powiatu był niższy, niż dwukrotność stopy bezrobocia notowanej w kraju. Statystyki wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy, ale w dalszym ciągu tysiące osób poszukują zatrudnienia. Przyczyna takiej sytuacji leży w likwidacji PGR-ów i innych przedsiębiorstw państwowych, a także procesach restrukturyzacyjnych na początku lat 90. Od tych wydarzeń minęło już ponad 20 lat, ale w dalszym ciągu ich skutki są odczuwalne. Dominujący udział rolnictwa i brak pracy na wsi, położenie powiatu na peryferiach europejskich powiązań gospodarczych, niska atrakcyjność inwestycyjna dla kapitału zewnętrznego, a także związany z tym brak dużych, prężnych przedsiębiorstw zatrudniających znaczną liczbę osób – wszystko to na dłuższy czas zablokowało rozwój powiatu i działa na niekorzyść jego mieszkańców. Gołdap, jako jedyne miasto w powiecie, nie jest w stanie wchłonąć nadwyżki siły roboczej, dlatego też skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych musi następować poprzez tworzenie dogodnych warunków do tego, by każdy z mieszkańców powiatu odnalazł swoje miejsce w lokalnej społeczności, realizował się zawodowo, a poprzez wykonywaną pracę, która daje nie tylko dochód, ale również satysfakcję i poczucie społecznej przydatności, przyczyniał się do rozwoju lokalnego.

Zmiany na lepsze są procesem długotrwałym, nie da się „uzdrowić” lokalnego rynku z dnia na dzień. Poprawa sytuacji wymaga nie tylko dużych nakładów finansowych, ale także wiele cierpliwości, wytrwałości, zaangażowania oraz planowego i konsekwentnego działania osób oraz instytucji odpowiedzialnych za udzielenie wsparcia osobom bezrobotnym. Dlatego tak ważna jest zarówno promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców powiatu, jak i partnerstwo w podejmowaniu działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu, zwłaszcza wśród grup, które są w najtrudniejszym położeniu: osób do 30 lat, powyżej 50. roku życia, długotrwale bezrobotnych, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, niepełnosprawnych posiadających dzieci do 6. roku życia lub posiadających przynajmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia, osób o niskich kwalifikacjach zawodowych.

ROZDZIAŁ II

CELE, DZIAŁANIA ORAZ PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI

Cel główny 1: Zwiększenie dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych

Lp.	Cele szczegółowe	Działania	Przewidywane rezultaty	Realizujący działanie	Instytucje współpracujące
1.	Promocja oraz zwiększenie wśród osób bezrobotnych umiejętności poruszania się po rynku pracy.	Upowszechnianie informacji o zasadach poruszania się po rynku pracy w siedzibie urzędu oraz na stronie internetowej PUP.	1. Nabycie umiejętności samodzielnego poruszania się po rynku pracy przez osoby bezrobotne.	Centrum Aktywizacji Zawodowej PUP	
		Objęcie zainteresowanych bezrobotnych szkoleniami w zakresie nabycia umiejętności niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu.	2. Zindywidualizowanie podejmowanych działań aktywizacyjnych. 3. Zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy.	doradcy zawodowi PUP	
		Objęcie bezrobotnych usługami poradnictwa i informacji zawodowej w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – pomocy w przystosowaniu się do nowej sytuacji psychospołecznej, – identyfikacji predyspozycji zawodowych, – określenia możliwości przekwalifikowania 	4. Poznanie metod poszukiwania pracy.	doradcy zawodowi PUP	Centrum Informacji i Planowania Kariery – WUP
		Promocja innych form poszukiwania pracy poprzez zwiększenie dostępu do internetu.		pośrednicy pracy PUP, doradcy zawodowi PUP	

2.	Informowanie o sytuacji na lokalnym rynku pracy i aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu.	Upowszechnianie informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu stosowanych w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – sporządzanie okresowych sprawozdań, raportów i analiz.	1. Zdobyćcie informacji na tematy sytuacji na lokalnym rynku pracy, możliwości odbywania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. 2. Zdobyćcie wiedzy na temat ofert pracy i rankingu zawodów.	PUP	samorządy lokalne, organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu
		Opracowanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.		PUP	
3.	Zwiększenie poziomu zatrudnienia ludzi młodych.	Udzielanie nowo rejestrującej się młodzieży do 25. roku życia indywidualnych porad zawodowych.	1. Zwiększenie wiedzy i umiejętności poszukiwania pracy. 2. Zwiększenie ilości osób przygotowanych do podjęcia pracy. 3. Wzrost liczby młodych osób podejmujących zatrudnienie, w tym pracę krótkookresową.	pośrednicy pracy PUP, doradcy zawodowi PUP	
		Objęcie zainteresowanych młodych ludzi warsztatami poszukiwania pracy.			
		Wsparcie dla osób młodych do 30. roku życia udzielane zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce, tzn. w ciągu czterech miesięcy zostanie zapewniona wysokiej jakości oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu.		Referat Instrumentów Rynku Pracy PUP, pośrednicy pracy PUP	pracodawcy

		Promocja zatrudnienia ludzi młodych wśród pracodawców.		pośrednicy pracy PUP, doradcy zawodowi PUP	pracodawcy
		Udzielanie grupowych i indywidualnych porad i informacji zawodowej młodzieży uczącej się w celu zapoznania ich z potrzebami rynku pracy oraz możliwościami dalszego kształcenia.		doradca zawodowy PUP	szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne w powiecie
4.	Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia.	Objęcie osób długotrwanie bezrobotnych usługami poradnictwa zawodowego w celu ustalenia przyczyn pozostawania bez pracy.	1. Powrót do aktywności zawodowej osób długotrwanie bezrobotnych	doradcy zawodowi PUP	
		Objęcie osób długotrwanie bezrobotnych szkoleniami zawodowymi w celu nabycia lub dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.	2. Zwiększenie wiedzy i umiejętności poszukiwania pracy.	specjalista ds. rozwoju zawodowego PUP	pracodawcy
		Stosowanie wobec osób długotrwanie bezrobotnych instrumentów rynku pracy.	3. Nabycie lub uaktualnienie kwalifikacji zawodowych.	Referat Instrumentów Rynku Pracy, doradcy klienta PUP	pracodawcy
			4. Zwiększenie podjęć pracy przez osoby długotrwanie bezrobotne.		
			5. Zmniejszenie liczby osób biernych zawodowo		

Czas realizacji celu: na bieżąco, lata 2015-2021.

Źródła finansowania: Fundusz Pracy, środki EFS, budżety samorządów.

Krótki opis:

Bezrobocie w powiecie gołdapskim, podobnie jak w województwie warmińsko – mazurskim i kraju, jest jednym z najistotniejszych problemów społecznych. Wynika ono ze zmian, jakie miały miejsce od początku transformacji społeczno-gospodarczej. Jest także wynikiem zachowań i postaw ludzkich wobec utraty czy braku pracy. Często są to postawy bierne, które nie sprzyjają szybkiemu wejściu, czy też powrotowi na rynek pracy. Promocja aktywnych postaw

osób bezrobotnych, wobec rozwijania własnych umiejętności i poszukiwania pracy, to nadrzędne zadanie dla osiągnięcia założonego celu.

Wczesne określenie posiadanych mocnych i słabych stron, podnoszenie wiedzy na temat aktywnego poszukiwania pracy, a także szybkie reagowanie na potrzeby rynku pracy poprzez zwiększanie własnych kwalifikacji zawodowych, w połączeniu z konsekwentnym działaniem, gwarantują sukces w znalezieniu i podjęciu zatrudnienia.

Działania realizowane w ramach tego celu, nakierowane będą na wyposażenie osób bezrobotnych w umiejętności aktywne poszukiwania pracy, uświadomienie barier powstrzymujących przed podjęciem pracy, ustalenie właściwej ścieżki zawodowej oraz ostatecznie skierowanie do pracy z zastosowaniem instrumentów rynku pracy.

Cel główny 2: Wzrost liczby przedsiębiorstw zdolnych do funkcjonowania na rynku i tworzenia nowych miejsc pracy

Lp.	Cele szczegółowe	Działania	Przewidywane rezultaty	Realizujący działanie	Instytucje współpracujące
1.	Wspieranie samozatrudnienia.	Promocja samozatrudnienia – organizowanie spotkań, wydawanie ulotek i poradników, udostępnianie informacji na stronach internetowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie świadomości o możliwościach samozatrudnienia. 2. Wzrost liczby osób podejmujących własną działalność. 3. Powstanie nowych miejsc pracy. 4. Zwiększenie powodzenia podejmowanych przedsięwzięć. 5. Wzrost rozwoju gospodarczego na lokalnym rynku pracy. 	organizacje przedsiębiorców, szkoły ponadgimnazjalne, PUP, PCPR	samorządy lokalne, lokalne media, ośrodki, doradztwa rolnicze, organizacje pozarządowe
		Wsparcie osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą poprzez system szkoleń, warsztatów, doradztwa oraz dotacji.		PUP, realizatorzy programów dofinansowanych ze środków UE	
		Wsparanie osób niepełnosprawnych poprzez udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.		PCPR, PUP	
		Wsparcie osób rozpoczynających działalność gospodarczą w znalezieniu źródeł finansowania własnego przedsięwzięcia.		organizacje pracodawców	samorządy lokalne, PUP, PCPR, lokalne media
		Udzielenie pomocy formalno-organizacyjnej z zakresu rozpoczęcia i pierwszych kroków we własnym biznesie.		PUP, PCPR	Urząd Skarbowy, ZUS
		Promowanie działalności prowadzonej w ramach ekonomii społecznej		PUP, organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne	samorządy, przedsiębiorcy, pracodawcy,

2.	Wspieranie istniejących firm i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.	Wspieranie firm w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy przy wykorzystaniu instrumentów rynku pracy.	1. Powstanie nowych miejsc pracy. 2. Zwiększenie zatrudnienia w przedsiębiorstwach. 3. Zachęcanie przedsiębiorców do działalności na lokalnym rynku pracy i zatrudniania osób bezrobotnych.	PUP	
		Przygotowanie projektów inwestycyjnych wpływających na atrakcyjność inwestycyjną powiatu i tworzenie nowych miejsc pracy.		samorządy lokalne	
		Organizowanie giełd pracy.		doradca instytucjonalny PUP	pracodawcy, lokalne media
3.	Promowanie źródeł biznesowego wsparcia dla sektora MSP.	Opracowanie i aktualizowanie informacji o możliwościach pozyskania przez przedsiębiorców środków finansowych na rozwój firm.	1. Rozwój sektora MSP. 2. Tworzenie korzystnego klimatu dla przedsiębiorczości.	organizacje pracodawców, samorządy lokalne	pracodawcy, lokalne media
		Organizowanie targów, wystaw, konkursów, itp. działań promujących dorobek firm powiatu gołdapskiego.		organizacje pracodawców, samorządy lokalne	lokalne media

Czas realizacji celu: na bieżąco, lata 2015-2021.

Źródła finansowania: Fundusz Pracy, środki EFS, budżety samorządów lokalnych i gospodarczych.

Krótki opis:

Lokalny rynek pracy to w przeważającej większości rynek mikro – oraz małych przedsiębiorstw. Uwarunkowania krajobrazowe, przyrodnicze i terytorialne w znaczny sposób wpływają na wielkość powstających firm i charakter ich działalności.

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez GUS, na koniec 2013 r. w powiecie gołdapskim zarejestrowane były 2183 podmioty gospodarki narodowej, z tego 1798 w gminie Gołdap, w samym mieście aż 1410, w gminie Banie Mazurskie – 240 podmiotów, natomiast w gminie Dubeninki – 145 podmiotów. Jeżeli pod uwagę weźmie się osoby fizyczne prowadzące indywidualną działalność gospodarczą, na 31.12.2013 r. ich liczba wynosiła 1576, z czego najwięcej, tj. 24,2%, w handlu oraz naprawie pojazdów samochodowych. Według częściowych danych GUS, na koniec 2014 r. w powiecie zarejestrowane były 2193 podmioty gospodarki

narodowej, a więc o 10 więcej, niż rok wcześniej. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej stanowiły tutaj 28,7%, natomiast różnego typu spółki – 10%. Łącznie 1564 osoby fizyczne prowadziły działalność gospodarczą, w tym najwięcej, bo 24%, w zakresie handlu oraz naprawy pojazdów samochodowych. Indywidualnych działalności gospodarczych było o 9 mniej w porównaniu do stanu na 31.12.2013 r.

Działania w ramach tego celu ukierunkowane będą na dalszą promocję i wsparcie małych firm, gdyż to one właśnie mają zasadnicze znaczenie dla tworzenia nowych miejsc pracy w powiecie gołdapskim. Duża elastyczność małych firm i możliwość ich szybkiego dostosowania do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, jest ogromnym atutem dla stale rozwijającej się gospodarki rynkowej. Ważnym działaniem, które powinno być podejmowane przez różne środowiska powiatu gołdapskiego (edukacja, przedsiębiorcy, administracja), jest ciągła promocja i zachęcanie do zakładania własnych firm przez osoby młode oraz bezrobotne, które często posiadają duży potencjał, ale nie wierzą w swoje możliwości. Poważną barierą jest nieznanostwo źródeł instytucjonalnego wsparcia w przypadku chęci podjęcia działalności gospodarczej. Dodatkowo wspieranie przedsiębiorczości, będące jednocześnie jednym z priorytetów polityki Unii Europejskiej, jest podstawą rozwoju każdej gospodarki oraz metodą zmierzającą do zmniejszenia zjawiska bezrobocia.

Cel główny 3: Tworzenie warunków dla rozwoju zasobów ludzkich w zgodzie z potrzebami rynku pracy

Lp.	Cele szczegółowe	Działania	Przewidywane rezultaty	Realizujący działanie	Instytucje współpracujące
1.	Dostosowanie powiatowej oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.	Badanie i analiza regionalnego i lokalnego rynku pracy w celu monitorowania zawodów nadwyżkowych i deficytowych.	1. Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. 2. Ułatwienie dostępu absolwentów szkół do kontynuowania edukacji zgodnie z potrzebami rynku pracy.	WUP, PUP	pracodawcy, szkoły ponad – gimnazjalne z terenu powiatu
		Przekazywanie informacji o lokalnym rynku pracy oraz wynikach badań regionalnego i lokalnego rynku pracy dyrektorom szkół powiatu oraz samorządom lokalnym.		PUP	
2.	Ułatwienie mieszkańcom powiatu dostępu do kształcenia.	Wspieranie dalszego kształcenia młodzieży poprzez system stypendiów dla osób z rodzin o najniższych dochodach.	1. Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu do edukacji. 2. Stworzenie zachęty do nauki.	samorządy lokalne, PUP, organizacje przedsiębiorców	
		Promowanie kształcenia na odległość i udostępnianie mieszkańcom powiatu dostępu do IT.		samorządy lokalne	
3.	Wspieranie osób bezrobotnych w zdobyciu lub podwyższeniu	Zachęcanie osób bezrobotnych do kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy.	1. Zdobywanie przez osoby bezrobotne kwalifikacji i nowych umiejętności pożądanymi	pośrednicy pracy PUP, doradca zawodowy PUP, pracownik do spraw rozwoju zawodowego PUP	

kwalifikacji umożliwiających zdobycie zatrudnienia.	Świadczenie usług doradztwa zawodowego w celu określenia predyspozycji zawodowych i określeniu kierunku kształcenia.	na rynku pracy. 2. Umożliwienie powrotu na rynek pracy po dłuższej nieobecności na nim. 3. Podjęcie	doradcy zawodowi PUP	
	Dobór kierunków szkoleń do potrzeb rynku pracy w oparciu o bieżącą analizę ofert pracy i współpracę z pracodawcami.	zatrudnienia przez osoby bezrobotne. 4. Poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców powiatu.	pracownik do spraw rozwoju zawodowego PUP, pośrednicy pracy PUP	organizacje pracodawców
	Organizacja szkoleń, staży oraz przygotowania zawodowego dorosłych dla osób bezrobotnych, przyznawanie bonów szkoleniowych.		PUP, realizatorzy projektów współfinansowanych ze środków UE	pracodawcy

Czas realizacji celu: na bieżąco, lata 2015-2021.

Źródła finansowania: środki samorządów lokalnych, środki Funduszu Pracy, PFRON, środki EFS, prywatne.

Krótki opis:

W Polsce wzrasta zapotrzebowanie na pracowników z konkretnymi kwalifikacjami zawodowymi. W parze z odpowiednim wykształceniem i uprawnieniami wysoko notowane jest doświadczenie zawodowe oraz umiejętności elastycznego przyswajania i aktualizowania swojej wiedzy – są to cechy szczególnie cenione przez pracodawców. Zmiany zachodzące w polskiej gospodarce i szybki rozwój nowoczesnych technologii wymuszają na pracownikach i przyszłych pracownikach potrzebę nieustannego dokształcania się. Osoba mobilna, otwarta na zdobywanie nowej wiedzy, ma znacznie większe szanse na uzyskanie dobrej i satysfakcjonującej pracy.

Cel główny 4: Wyrównywanie szans na rynku pracy i aktywne włączenie

Lp.	Cele szczegółowe	Działania	Przewidywane rezultaty	Realizujący działanie	Instytucje współpracujące
1.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.	Wsparcie tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych na terenie powiatu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. 2. Rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych pod kątem zdolności zawodowych, umiejętności i wykształcenia. 3. Podejmowanie pracy przez osoby niepełnosprawne. 4. Przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych 5. Organizacja staży i przygotowania zawodowego dorosłych. 6. Samozatrudnienie osób niepełnosprawnych. 7. Rozwój alternatywnych systemów wsparcia aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. 	PCPR, PUP	
		Objęcie osób niepełnosprawnych indywidualnym poradnictwem zawodowym.		doradcy zawodowi PUP	
		Organizacja szkoleń zawodowych dla zainteresowanych osób niepełnosprawnych.		PUP	PFRON
		Stosowanie instrumentów rynku pracy wobec osób bezrobotnych niepełnosprawnych.		PUP	PFRON
		Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej.		PCPR, PUP	PFRON
		Systemy wsparcia aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych – warsztaty terapii zajęciowej, telepraca.		Caritas	PFRON, PUP, samorządy, PCPR
2.	Integracja i reintegracja zawodowa kobiet.	Świadczenie usług pośrednictwa i poradnictwa zawodowego w celu nabycia umiejętności poruszania się po rynku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie wiedzy i nabycie umiejętności poszukiwania pracy. 2. Dostosowanie instrumentów rynku 	doradcy zawodowi PUP, pośrednicy PUP	

		Stosowanie instrumentów rynku pracy w celu ułatwienia podjęcia pracy oraz organizacja szkoleń.	pracy do indywidualnych potrzeb. 3. Podejmowanie pracy przez kobiety. 4. Przekwalifikowanie kobiet.	PUP	pracodawcy, jednostki szkoleniowe
		Promocja samozatrudnienia oraz elastycznych form zatrudnienia jako form realizacji życia zawodowego i rodzinnego.	5. Samozatrudnienie kobiet. 6. Pomoc w zapewnieniu opieki dla dzieci i osób zależnych. 7. Pozyskanie środków UE na realizację projektów adresowanych do kobiet.	PUP	organizacje pracodawców, lokalne media
		Pomoc w dostępie do rynku pracy dla matek.	8. Zmniejszenie dysproporcji kobiet i mężczyzn na rynku pracy.	PUP, samorządy lokalne	ośrodki pomocy społecznej
		Pozyskiwanie środków finansowych na realizację programów oferujących wsparcie kierowane do kobiet.	9. Stosowanie dostępnych instrumentów rynku pracy.	PUP, PCPR, organizacje pozarządowe	
		Prowadzenie szkoleń w Klubie pracy.		doradca zawodowy PUP	pracodawcy, przedsiębiorcy, radca prawny
3.	Aktywne włączenie osób bezrobotnych będących w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę ich sytuacji społeczno-zawodowej.	Współpraca PUP i gmin w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych oraz Programu Aktywizacji i Integracji (PAI) jako formy wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.	1. Aktywizacja bezrobotnych zgodnie ze zindywidualizowaną ścieżką rozwoju określoną w IPD. 2. Realizacja prac społecznie użytecznych. 3. Realizacja staży, przygotowania zawodowego dorosłych, prac interwencyjnych, robót publicznych, szkoleń.	PUP, samorządy lokalne	PUP, ośrodki pomocy społecznej
		Zachęcanie do korzystania z instrumentów rynku pracy.	4. Ułatwienie dostępu do środków na podjęcie działalności gospodarczej.	CAZ, Referat Instrumentów rynku pracy,	pracodawcy
		Prowadzenie szkoleń w Klubie pracy		doradca zawodowy PUP	przedsiębiorcy, pracodawcy, radca prawny

	Promowanie ekonomii społecznej.	5. Zdobyć wiedzę na temat metod poszukiwania pracy.	organizacje pozarządowe, samorządy, PUP	przedsiębiorcy
--	---------------------------------	---	---	----------------

Czas realizacji celu: na bieżąco, lata 2015-2021.

Źródła finansowania: środki krajowe (np. Fundusz Pracy, PFRON), środki EFS.

Krótki opis:

Na rynku pracy znajdują się grupy osób w szczególnie niekorzystnej sytuacji, wymagające kompleksowego, a także długoterminowego wsparcia psychologicznego oraz zawodowego, ułatwiającego dostęp do zatrudnienia. Do tych grup zalicza się w przede wszystkim osoby powyżej 50 lat, do 30. roku życia, niepełnosprawne, długotrwanie bezrobotne, kobiety, a także osoby wykluczone społecznie. Wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń społecznych, które nie mają charakteru prozatrudnieniowego, prowadzą do wzrostu zjawiska bierności zawodowej i roszczeniowej postawy wobec instytucji. Wsparcie osób zaliczanych do grup szczególnego ryzyka jest bardzo istotne dla rozwoju społeczności lokalnej, gdyż przeciwdziała bierności zawodowej oraz zapobiega degradacji społecznej i ekonomicznej osób. Trafny dobór działań wspierających pozwoli na zmniejszenie dyskryminacji w dostępie do zatrudnienia i zwiększy jakość podaży pracy na lokalnym rynku pracy.

Cel główny 5: Pozyskanie środków finansowych na aktywizację bezrobotnych

Lp.	Cele szczegółowe	Działania	Przewidywane rezultaty	Realizujący działanie	Instytucje współpracujące
1.	Pozyskanie środków na realizację projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.	Udział w naborach wniosków konkursowych i pozakonkursowych) na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.	1. Pozyskanie środków na aktywizację bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w celu zwiększenia efektywności zatrudnieniowej. 2. Wzrost liczby osób objętych aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu.	PUP, samorządy, organizacje pozarządowe	powiatowe urzędy pracy na terenie województwa, WUP, MPiPS, samorządy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.
2.	Pozyskanie środków na realizację programów finansowanych z Funduszu Pracy.	Udział w naborach wniosków ogłaszanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.	3. Ożywienie lokalnego rynku pracy.	PUP	WUP, MPiPS, samorządy, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.
3.	Pozyskanie środków PFRON na aktywizację niepełnosprawnych.	Ubieganie się o środki z PFRON.	4. Poprawa jakości życia społeczności lokalnej. 5. Poprawa wizerunku PUP.	PUP, samorządy, organizacje pozarządowe	Oddział PFRON, samorządy, przedsiębiorcy.

Czas realizacji celu: na bieżąco, lata 2015 – 2021.

Źródła finansowania: środki Funduszu Pracy, środki EFS, inne środki krajowe.

Krótki opis:

Posiadanie odpowiedniej puli środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu umożliwia udzielenie wsparcia osobom, które potrzebują pomocy. Niezbędne jest więc ubieganie się o dodatkowe środki na ten cel, które można pozyskać np. z rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej, PFRON czy Europejskiego Funduszu Społecznego, ponieważ im więcej finansów na realizację działań PUP, tym większa grupa bezrobotnych skorzysta ze wsparcia w ramach projektów i programów rynku pracy, tym więcej nowych miejsc pracy i tym więcej nowych, działających lokalnie (i nie tylko) przedsiębiorców.

Cel główny 6: Wspieranie działań na rzecz wzrostu mobilności zawodowej i przestrzennej osób bezrobotnych

Lp.	Cele szczegółowe	Działania	Przewidywane rezultaty	Realizujący działanie	Instytucje współpracujące
1.	Propagowanie mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców powiatu.	Rozwijanie partnerskiej współpracy w zakresie sprawnego przepływu informacji dotyczących możliwości kształcenia, szkolenia i zatrudnienia w kraju.	1. Migracja zawodowa i przestrzenna mieszkańców powiatu. 2. Elastyczna postawa osób bezrobotnych na rynku pracy. 3. Zwiększenie dostępności oraz wiedzy o sieci EURES. 4. Podjęcia pracy za granicą.	PUP	powiatowe urzędy pracy na terenie kraju, WUP, MPiPS, lokalne media
		Pomoc w organizacji wyjazdów na giełdy i targi pracy organizowane poza terenem powiatu.		PUP	powiatowe urzędy pracy, WUP
		Udzielenie wsparcia w postaci bonu na zasiedlenie.		PUP	
		Prezentacja ofert pracy poza terenem powiatu.		PUP	Lokalne media
2.	Promocja ofert sieci EURES	Propagowanie informacji o sieci EURES.		PUP, WUP	Lokalne media
		Udostępnianie ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES.		Pośrednicy pracy PUP, WUP	Lokalne media

Czas realizacji celu: na bieżąco, lata 2015 – 2021.

Źródła finansowania: środki Funduszu Pracy, środki EFS, inne środki krajowe.

Krótki opis:

Jednym z głównych czynników decydujących o wysokim bezrobociu i jego znacznym zróżnicowaniu na poszczególnych obszarach, jest niska mobilność zawodowa i przestrzenna osób bezrobotnych oraz niedopasowanie kompetencyjne tych osób do potrzeb pracodawców. Brak wystarczających kwalifikacji bezrobotnych, a w związku z tym niski poziom dochodów w porównaniu z kosztami migracji zarobkowej, ograniczają mobilność przestrzenną i realne szanse na pełną aktywność zawodową. Należy więc koordynować działania partnerów rynku pracy, umożliwiające osobom bezrobotnym aktywne poszukiwanie miejsc pracy zarówno na lokalnym rynku, jak i poza nim.

ROZDZIAŁ III

MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring i ewaluacja realizacji „Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy” prowadzona będzie przez głównego koordynatora Programu, czyli przez Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi. Dyrektor PUP, na podstawie okresowych sprawozdań, będzie dokonywał oceny realizacji poszczególnych działań Programu. Monitorowanie Programu będzie obejmowało zarówno analizę sprawozdań, jak również bezpośrednie rozmowy z realizatorami poszczególnych działań i ich odbiorcami.

Monitoring będzie spełniał funkcję kontrolną i koordynującą. Funkcja kontrolna to przede wszystkim sprawdzenie postępów realizacji poszczególnych celów i działań Programu, natomiast funkcja koordynująca polega na możliwości dokonywania zmian w Programie, w uzgodnieniu z partnerami działań i w oparciu o zmieniające się warunki społeczne i gospodarcze.

Ponadto, w okresach rocznych, Dyrektor PUP będzie dokonywał podsumowania realizacji założonych zadań i przedstawiał wnioski członkom Powiatowej Rady Zatrudnienia, Zarządowi i Radzie Powiatu w Gołdapi.

Monitoring Programu i sprawozdania z jego realizacji będą miały szczególne znaczenie dla oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz działań podejmowanych przez różnych partnerów rynku pracy.

ZAKOŃCZENIE

„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy” jest dokumentem programowym wskazującym kierunki działania zmierzające do poprawy sytuacji mieszkańców powiatu na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Niniejszy Program jest też dokumentem, który stanowi podstawę do pisania projektów i uzyskiwania dodatkowych środków finansowych na aktywizację zawodową i społeczną osób bezrobotnych. Działania realizowane w ramach Programu będą finansowane z różnych źródeł, wśród których należy wymienić:

- Fundusz Pracy,
- Europejski Fundusz Społeczny,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- budżety samorządów,
- środki prywatne.

Dominującą pozycję w finansowaniu poszczególnych działań skierowanych do osób bezrobotnych, odgrywać będzie Fundusz Pracy oraz Europejski Fundusz Społeczny. Poprzez własną aktywność, przedsiębiorczość i edukację, przy współpracy wielu podmiotów i środków, możliwe jest zminimalizowanie problemów dotyczących ludzi, którzy tracą pracę lub nie mogą jej podjąć po zakończeniu edukacji.

Działania lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy nie ograniczają się jedynie do działań ujętych w przygotowanym Programie. Ich wachlarz będzie z pewnością szerszy. Wiele instytucji i organizacji, w tym organizacji pozarządowych, podejmuje działania i inicjatywy wykraczające poza katalog przedstawiony w Programie, które w istotny sposób pozytywnie wpływają na sytuację na lokalnym rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi również będzie wykorzystywał każdą szansę, która wpłynie korzystnie na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy, a jednocześnie będzie zgodna z polityką rozwoju społecznego oraz gospodarczego powiatu gołdapskiego.

